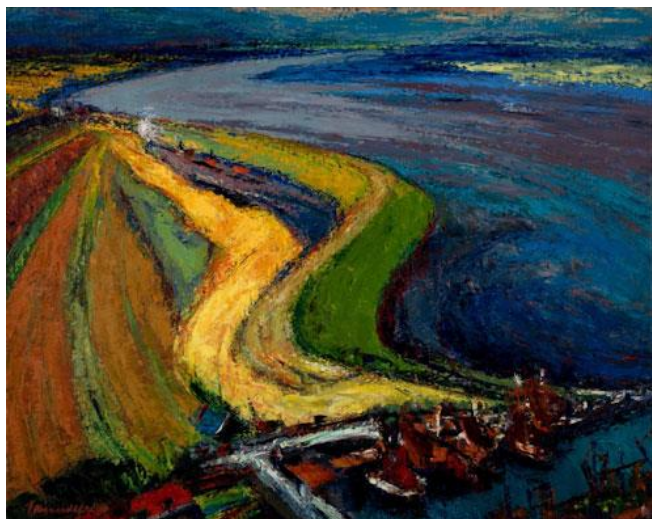

UITGELICHT!

Een periodieke KUNSTAGENDA voor leden van de Kunstkring Haaksbergen
nr. 179, december 2025

DE KLEUREN VAN HET WAD

Tentoonstelling in Kunstcentrum De Ploeg te Wehe-den Hoorn
t/m 1 februari 2026

Een landschap vol kleur, spanning en betekenis. Met de tentoonstelling *De Kleuren van het Wad* nodigt Kunstcentrum De Ploeg je uit om met .nieuwe ogen te kijken naar het Waddenlandschap. Wat van een afstand misschien grijs en vlak oogt, blijkt onder het penseel van de kunstenaars rijk aan nuance en geladen met emotie. Deze expositie laat zien hoe het Wad niet alleen inspireert tot schilderen, maar ook tot nadenken.

Van de expressieve kleurvlakken van De Ploeg tot ingetogen zwart-witwerken en conceptuele installaties: *De Kleuren van het Wad* toont hoe kunstenaars het landschap gebruiken om schoonheid te vangen én om urgente vragen te stellen over ecologie, vervui-

ling, identiteit en verbondenheid.

Van horizon tot inkt

In deze tentoonstelling zie je hoe de leden van De Ploeg – waaronder Jan Wiegers, Jan Altink, Job Hansen en Jan Jordens – met krachtige kleuren en expressieve vormen het Wad en de eilanden verbeeldde. Daarnaast toont het Kunstcentrum werk van kunstenaars als Han Jansen, Sissel Marie Tonn, Linde Ex, Taqwa Ali en Lieve van Meegen, die het landschap benaderen via nieuwe materialen, technieken en verhalen.

Van pigmenten gewonnen uit wieren en algen, tot hibiscusthee als verf en videobeelden van dansers op Schiermonnikoog – elke zaal onderzoekt een ander facet van kleur, materiaal en betekenis.

Gemaakt in en met het Noorden

Ook Groningers zelf zijn in deze tentoonstelling vertegenwoordigd. Tijdens de zomer van 2025 schilderen inwoners van Wehe-den Hoorn het Wad, geïnspireerd door het werk van De Ploeg. Onder leiding van kunstenaars Antje Sonnenschein en Renate Martini ontstaan nieuwe werken die nu naast die van De Ploeg te zien zijn — als dialoog tussen toen en nu, tussen professioneel en amateur, tussen landschap en gemeenschap.

Het Wad als spiegel

De Kleuren van het Wad is geen nostalgische ode, maar een actuele en gelaagde tentoonstelling over hoe we kijken naar het landschap en wat we daarin willen zien. Het Wad blijkt geen stil decor, maar een levend gebied dat kunstenaars blijft uitdagen — in kleur, vorm én betekenis.

Kunstcentrum De Ploeg

Denk je aan het landschap van Noord-Groningen, dan zie je de expressieve schilderijen van kunstkring De Ploeg voor je: akkers, boerderijen, kerken, het Reitdiep en het wad, vastgelegd in felle kleuren en krachtige penseelstreken.

Kunstcentrum De Ploeg laat een breed publiek genieten van deze beeldtaal en draagt de vernieuwingsgeest van de kunstenaars van De Ploeg uit, voornamelijk uit de periode 1918–1950. Het centrum vertelt het verhaal van De Ploeg als inspiratiebron voor de culturele ontwikkeling in Groningen. Met tentoonstellingen en activiteiten op het gebied van beeldende kunst, muziek, theater, literatuur en landschap verbinden we het verleden met de wereld van nu.

Kunstcentrum De Ploeg werkt programmatisch en projectmatig samen met regionale partners. Waarbij ons aanbod aansluit bij de tijdgeest en toegankelijk is voor een breed publiek. Zo is Kunstcentrum De Ploeg een bruisende plek die bijdraagt aan de leefbaarheid en vitaliteit van de regio.

Sint Jozefschool

Kunstcentrum De Ploeg is gevestigd in een monumentaal pand uit 1873, ontworpen door Alfred Tepe in neogotische stijl. Oorspronkelijk gebouwd als parochiehuis, deed het later dienst als de katholieke Sint Jozefschool.

Na de sluiting van de school rond de jaren 70-80 stond het gebouw lange tijd leeg, tot het in 1989 werd gekocht door een kunstenares die het gebruikte als woning en atelier. In de jaren daarna raakte het in verval.

Sinds 2020 is het pand eigendom van Stichting Herstel Erfgoed De Marne, met als doel het te restaureren en een nieuwe bestemming te geven. Voor dit laatste doel werd Kunstcentrum De Ploeg gekozen, die in juli 2025 haar deuren hier opende.

De Ploeg

Op 5 juni 1918 werd de kunstenaarsvereniging De Ploeg opgericht, met als doel de kunstwereld in Groningen 'om te ploegen'. De braakliggende artistieke grond moest worden omgevormd tot een vruchtbare bodem voor creativiteit.

De kunstenaars trokken het Groninger landschap in om het licht, de lucht en de ruimte vast te leggen.

Tegelijk keerden ze terug naar de stad, waar ze het bruisende leven op doek weergaven. Ze portretteerden elkaar en experimenteerden met nieuwe materialen en technieken.

Ze lieten zich inspireren door het werk van Vincent van Gogh, de Bergense School, het Duitse expressionisme en het opkomende constructivisme. Daarnaast wisselden ze onderling ideeën uit en vormden ze een bron van inspiratie voor elkaar. Door de uiteenlopende stijlen van de leden is het oeuvre van De Ploeg bijzonder gevarieerd.

ERWIN DE VRIES. VORMEN VAN VRIJHEID

Tentoonstelling in Museum Beelden aan Zee te Scheveningen

t/m 1 maart 2026

Museum Beelden aan Zee brengt een retrospectieve expositie met werken van de Surinaamse kunstenaar Erwin de Vries (Paramaribo, 1929 - 2018), binnen de historische context van vijftig jaar Surinaamse onafhankelijkheid – een gebeurtenis die komend najaar met verschillende activiteiten in Nederland en Suriname wordt gevierd.

Erwin de Vries verhuisde op zijn negentiende naar Nederland, waar hij aan de kunstacademie in Den Haag en aan de Rijksakademie in Amsterdam opleidingen volgde. Hierna maakte hij snel naam als beeldhouwer en schilder. De

Vries is de kunstenaar van het *Nationaal Monument Slavernijverleden* in het Oosterpark in Amsterdam waar jaarlijks op 1 juli de *Keti Koti* (ketenen verbroken) herdenking plaatsvindt ter nagedachtenis aan de afschaffing van de slavernij in Suriname en in het Nederlands Caraïbisch gebied.

Na zijn overlijden liet De Vries een omvangrijk en interessant oeuvre achter, variërend van expressionistisch vormgegeven sculpturen en vrije composities tot markante portretten en zowel abstract-expressionistische als figuratieve schilderijen en tekeningen. Het bonte coloriet van zijn schilderijen toont zijn Caraïbische achtergrond en inspiratiebron. De kunst van De Vries getuigt van een enorme levenslust: het aardse leven en de mensen, met de nadruk op erotiek en de vrouw, staan bij hem centraal.

De tentoonstelling belicht met name zijn beeldhouwwerk, waarvoor is gekozen uit diverse institutionele en particuliere collecties en waarvan het merendeel niet eerder publiekelijk werd getoond.

NIKO DE WIT. MONUMENTALE PENNINGKUNST
Tentoonstelling in Museum Beelden aan Zee te Scheveningen
t/m 3 mei 2026

Tot en met 3 mei 2026 wordt het werk van Niko de Wit (1948) tentoongesteld in de Quist vitrine van museum Beelden aan Zee. De Tilburgse beeldhouwer is vooral bekend om zijn grote monumentale beelden in de openbare ruimte. Een voorbeeld is het beeld *Port du Nord* te Rhooen, ruim acht meter hoog, geplaatst op een tien meter hoge heuvel. Deze beelden op grote schaal laten vaak wisselende perspectieven toe, waardoor een toeschouwer zich opnieuw van de omgeving bewust wordt.

Principieel bestaat er voor De Wit geen verschil tussen een grote sculptuur en het kleine formaat van de penning. Wat opvalt aan de penningen van De Wit, is dat de zijanten een wezenlijke rol in het ontwerp spelen. De penning helt over of kan op verschillende manieren worden opgesteld. Bij het draaien en keren van de penning vallen steeds weer nieuwe aanzichten op. De penning verschijnt steeds anders als je deze van weer een andere kant bekijkt. Al draaiend in je hand zie je steeds weer iets nieuws.

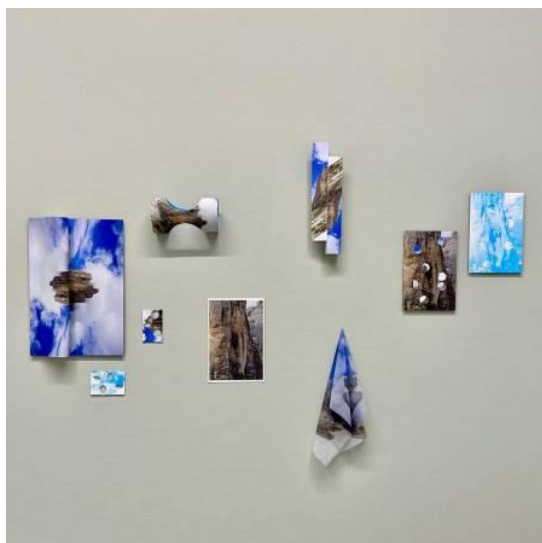
Soms heeft de penning een gesloten vorm, bij een andere is er juist een vierkante opening te zien als een blik naar een andere wereld. Soms lijkt de penning op een kantelende bunker of een verdedigingswerk. Soms is een penning vederlicht, soms zo zwaar als een monoliet. Hoe klein de penningen ook zijn, zij stralen monumentaliteit uit.

De Wits penningen hebben vaak raakvlakken met architectuur.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat een aantal titels verwijzen naar zijn favoriete architecten: Carlo Scarpa, Adolf Loos en Marcel Breuer. Ook heeft hij een fascinatie voor geometrie, maar een dogmaticus is hij zeker niet te noemen. Integendeel, De Wits artistieke gebaar is steeds weer eigenzinnig en persoonlijk. De kunstenaar is er op uit om in zijn penningen tegengestelde facetten te combineren met onverwachte aanzichten, waarbij hij altijd een complex idee in een schijnbaar eenvoudige vorm virtuoos samenvat.

JOYCE ZWERVER

Tentoonstelling in Afslag BLV (de dependance van Museum Belvédère te Heerenveen
t/m 15 februari 2026

In de solotentoonstelling van beeldend kunstenaar Joyce Zwerver (1990) zijn monumentale installaties en sculpturale collages te zien. Locatiegericht werken speelt hierin de hoofdrol. Binnen, buiten, in het landschap of met het landschap; de locatie wordt door de kunstenaar visueel benaderd in een zoektocht naar bruikbare vormen, lijnen, afmetingen en verhoudingen. Soms wordt hierbij gezocht naar een contrast, soms naar een poëtische samenhang. Eenvoud, tactiliteit, materialiteit en harmonie zijn daarbij de leidraad.

Joyce Zwerver studeerde aan Academie Minerva en het Frank Mohr Instituut in Groningen. Ze woont en werkt in Groningen.

MARIA MET KIND

Zeldzaam middeleeuws topstuk

Tentoonstelling in Museum Catharijneconvent te Utrecht

t/m 30 juni 2028

Een meer dan honderd jaar oude wens komt uit: onlangs verwierf het museum het zeldzame laatmiddeleeuws topstuk *Maria met kind*, dat is toegeschreven aan de Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop (ca. 1490-1530). Een schakelstuk uit de kunstgeschiedenis ! Te zien in de topstukkenzaal van het museum.

Het beeld hoort bij de absolute top van de middeleeuwse kunst uit de Lage Landen en is een zeldzaam voorbeeld van de Utrechtse beeldhouwkunst uit de bloeitijd. De sculptuur valt op door haar uitzonderlijke verfijning. Zo wekken de sierlijke plooien in Maria's kleding de indruk dat het beeld van alle kanten tot leven komt.

Dankzij steun van onder andere de Vereniging Rembrandt en het Mondriaan Fonds krijgt dit topstuk een belangrijke en zichtbare plek in de vaste collectie van het museum.

De sculptuur is het oudst bekende werk van de Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop. Opvallend is dat het beeld ook stijlkenmerken vertoont van de iets vroegere kunstenaar Adriaen van Wesel. Dit duidt op een nauwe samenwerking tussen de twee grootmeesters en suggereert zelfs een mogelijke leermeester-leerling relatie.

De nieuwe aanwinst schittert straks naast het stenen beeld van de Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop dat al in Museum Catharijneconvent te bewonderen is. Met het houten Mariabeeld wordt zijn oeuvre nog vollediger belicht.

De aankoop kwam tot stand met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar J.G. van Oord Fonds en Schoufour-Martin Fonds), het Mondriaan Fonds, het Fonds Museum Catharijneconvent en het aankoopfonds dat is opgericht uit de nalatenschap van Koos Bogaards.

WI SRANAN

Tentoonstelling in Museum COBRA te Amstelveen

t/m 1 maart 2026

WI SRANAN. Surinaamse kunst in beweging

Een ode aan 50 jaar Surinaamse onafhankelijkheid.

Op 25 november 2025 is het 50 jaar geleden dat Suriname onafhankelijk werd. Museum Cobra in Amstelveen markeert dit historische moment met een grootschalige tentoonstelling: *Wi Sranan. Surinaamse kunst in beweging*.

24 kunstenaars en één kunstenaarscollectief brengen met bestaande en nieuwe werken de strijd, transformatie en toekomst van vrijheid in beeld. Mode, fotografie, schilderijen, installaties, film en performances laten zien hoe verhalen uit het verleden voortleven in de verbeelding van nu – en hoe kunstenaars telkens opnieuw de betekenis van vrijheid herdefiniëren, met een blik op de toekomst.

“De kunstenaars in Wi Sranan maken voelbaar hoe tradities kunnen transformeren, hoe identiteit steeds opnieuw vorm krijgt, en hoe kunst ruimte schept voor dialoog en verbeelding. Het is een eerbetoon aan Suriname én een uitnodiging aan ons allemaal om opnieuw na te denken over gemeenschap en toekomst,” aldus directeur Suzanne Wallinga.

Wi Sranan. Surinaamse kunst in beweging is samengesteld door gastcurator Noukhey Forster, die bekendstaat om zijn werk rond inclusie en nieuwe narratieven in kunst en mode. Er is werk te zien van Totomboti, Neil Fortune, Guillaume Lo A-Njoe, Sheila Janet Pinas, jahi quasim reeberg, Tessa Leuwsha, Marga Weimans, Angel-Rose Oedit Doebé, Meredith Joeroeja, Soeki Irodikromo, Dhiradj Ramsamoedj, Isan Corinde, Kenneth Flijders, Kurt Nahar, Maikel Deekman, patricia kaersenhout, Reilly do Rosario,

Rinaldo Klas, Remy Jungerman, Sara Blokland, Sarojini Lewis, Sri Irodikromo, Xavier Robles de Medina, Marcel Pinas en Iris Kensmil.

Het thema vrijheid vormt de rode draad van de tentoonstelling. Het sluit naadloos aan bij de geest van Cobra, dat ooit brak met academische regels en de kracht van verbeelding en samenwerking omarmde. In een tijd waarin debatten over vrijheid van meningsuiting en de maatschappelijke rol van kunst actueler zijn dan ooit, plaatsen de kunstenaars uit Wi Sranan urgente vragen in een nieuw, veelstemmig licht. Wallinga: *“Met Wi Sranan, dat vrij vertaald ‘Ons Suriname’ betekent, bieden wij onze bezoekers de unieke kans om Cobra en Surinaamse kunst in een nieuw licht te ontdekken.”*

De tentoonstelling *Wi Sranan* sluit aan bij de historische uitwisseling tussen Cobra en Suriname. Cobra-kunstenaars als Corneille (1922–2010) lieten zich inspireren door het Surinaamse Tembe en de Marroncultuur, terwijl Surinaamse kunstenaars als Erwin de Vries (1929–2018), Soeki Irodikromo (1945–2020) en tijdgenoot Guillaume Lo A-Njoe (1937) de experimentele geest van Cobra omarmden. Waar deze generatie destijds een dialoog aanging met Cobra, zetten hedendaagse kunstenaars die traditie van verbeeldingskracht voort, ieder vanuit een eigen perspectief.

Suriname kent een rijke, gelaagde geschiedenis en een samenleving met een ongekennde culturele diversiteit. Die veelheid klinkt door in de kunst: in verwijzingen naar erfgoed en tradities, maar ook in futuristische perspectieven en radicale verbeelding. De kunstenaars geven in de tentoonstelling ieder een eigen stem aan het verhaal van Suriname: van herinnering en ritueel tot experiment en avant-garde.

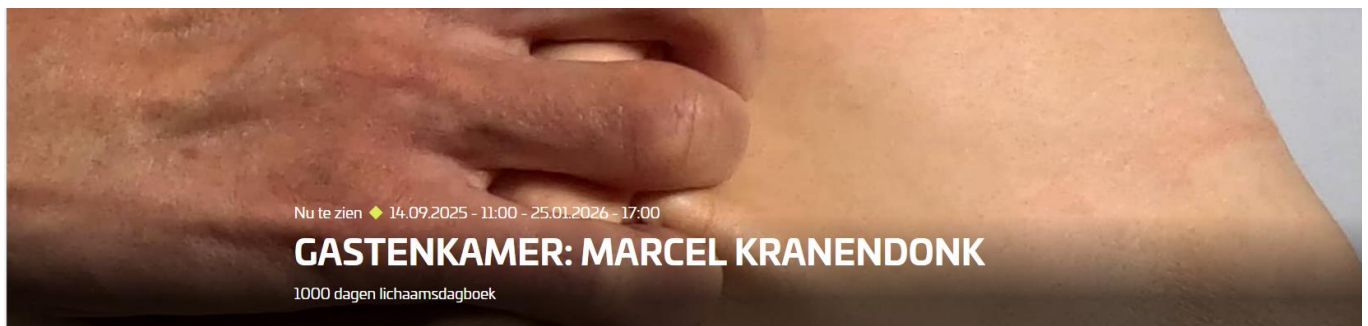
Een belangrijk deel van de tentoonstelling is gewijd aan Marron Kunst met bijzondere aandacht voor Tembe art, een kunstvorm uit de Marroncultuur die zich uit in zowel kleurrijke schilderkunst als verfijnde houtsnijkunst. Hierin komen strijd, schoonheid en culturele vrijheid samen. Ook krijgt Surinaamse Inheemse kunst een prominente plaats: het werk van de eerste bewoners van Suriname, dat zelden als volwaardige kunstvorm wordt erkend, wordt hier met trots door jonge kunstenaars ingezet in hun werk. Door deze kunstvormen zichtbaar te maken wil Museum Cobra niet alleen eer betonen, maar ook een bredere dialoog stimuleren over erfgoed, identiteit en toekomst.

Dankzij intensieve samenwerking met kunstenaars, bruikleengevers en instellingen uit Suriname en Nederland kan Museum Cobra een veelzijdige selectie van hedendaagse Surinaamse kunst tonen. Naast bestaande werken zijn ook nieuwe opdrachten te zien, waarin samenwerkingen met lokale inheemse makers een belangrijke rol spelen.

GASTENKAMER: MARCEL KRANENDONK. 1000 DAGEN LICHAAMSDAGBOEK

Tentoonstelling in Museum Jan Cunen te Oss

t/m 25 januari 2026

Marcel Kranendonk (Capelle aan den IJssel 1991) filmt gedurende 1000 opeenvolgende dagen zijn lichaam: een lichaamsdagboek. Eerst in de beslotenheid van zijn studio, later in de veiligheid van zijn huis. En nu, tijdens de tentoonstelling, soms in de publieke ruimte van het museum. Een zelfopgelegde opdracht die hem dagelijks dwingt zich te verhouden tot zijn veranderende lijf. Hoe voelt hij zich, als hij zijn huid boetseert als klei of zich in een benarde positie manoeuvreert? Kan hij zijn lichaam omarmen, misschien zelfs liefhebben?

In de *Gastenkamer* krijgen (lokale) kunstenaars de ruimte om hun werk te tonen in relatie tot de lopende tentoonstellingen. Dit zeer persoonlijke onderzoek sluit aan bij de thematiek van de eveneens in het museum lopende tentoonstelling [*Puppet Masters*](#): ben je goed zoals je bent, of is het lichaam maakbaar?

Ondanks zijn achtergrond in de theaterwereld is Marcel dit keer zelf het hoofdpersonage, in al zijn kwetsbaarheid, en balanceert hij tussen regie en overgave.

IN DE BAN VAN VINCENT

Tentoonstelling in het Van Gogh Museum te Amsterdam

t/m 25 januari 2026

Ontdek in deze bijzondere tentoonstelling de unieke relatie tussen kunstenaar Isaac Israëls en Jo van Gogh-Bonger, de schoonzus van Vincent van Gogh en hoedster van zijn nalatenschap.

In 2025 is het honderd jaar geleden dat Jo van Gogh-Bonger overleed, een goed moment om stil te staan bij haar betekenis voor de nalatenschap van Vincent van Gogh. In de kleinschalige tentoonstelling *In de ban van Vincent - De innige vriendschap tussen Isaac Israëls en Jo van Gogh-Bonger* zie je de portretten die Isaac Israëls (1865-1934) van haar maakte met schilderijen van Van Gogh in de achtergrond. Tussen 1895 en 1897 ontwikkelden Isaac Israëls en Jo een hechte band, die later uitgroeide tot een dierbare vriendschap. In de periode 1915–1920 gebruikte Israëls schilderijen van Van Gogh, waaronder iconen als *Zonnebloemen*, *De slaapkamer*, *Het Gele Huis* en *Montmartre*, als achtergrond in minstens zeventien van zijn eigen werken. Hij bedacht het toepasselijke werkwoord ‘vincenten’ om het maken van deze specifieke schilderijen te omschrijven: ‘Ik ben nog steeds erg aan ’t Vincenten’ liet hij haar tevreden weten. De ten-

toonstelling toont tien van deze schilderijen, afkomstig uit Nederlandse musea en uit particuliere collecties. Twee van de werken met de *Zonnebloemen* bevinden zich in de collectie van het Van Gogh Museum. Ook is er een bijzondere getekende studie te zien, waarin Van Goghs werken figureren. [Bekijk de schilderijen van Isaac Israëls in de online collectie](#) !

In de ban van Vincent plaatst Israëls’ schilderijen in de context van zijn relatie met Jo. Naast de kunstwerken zijn er ook portretten te zien die hij van Jo en haar zoon Vincent maakte, én een selectie uit de ruim honderd brieven die hij aan Jo schreef. Deze brieven – vol passie, humor en reflectie op kunst, liefde en vriendschap – bieden een zeldzaam inkijkje in hun gedachtewereld. Ter gelegenheid van de tentoonstelling verschijnt een digitale uitgave van deze brieven, verzorgd door Hans Luijten, senior onderzoeker bij het Van Gogh Museum en specialist in de correspondentie van de familie Van Gogh. Hij schreef ook het boek *Alles voor Vincent – Het leven van Jo van Gogh-*. Op [de website staan de brieven van Isaac Israëls aan Jo](#).

Als eerbetoon aan Jo van Gogh-Bonger is Israëls’ *Portret van Jo van Gogh-Bonger* (1895-1897) geres- taureerd. De voorstelling was moeilijk te zien door een verdonkerde, matte vernislaag en verschillende overschilderingen. Dit gerestaureerde kunstwerk is ook te zien in de tentoonstelling.

Toen Jo 28 jaar was verloor ze de liefde van haar leven. Haar man Theo overleed en liet Jo achter met hun zoon en een appartement vol met kunstwerken van zijn broer Vincent.

In de jaren na Theo's overlijden werd het werk van Vincent van Gogh wereldberoemd. En dat was voor een groot deel te danken aan Jo. Waarom zette zij zich zo in voor de kunst van Vincent ?

Jo was nog geen twee jaar getrouwd met Theo toen hij in 1891 overleed. Plotseling moest Jo zichzelf en hun zoon onderhouden, die nog geen één jaar oud was. En niet alleen dat; wat moest ze doen met de hon- derden schilderijen van Vincent die Theo had nagelaten ?

Theo had altijd de wens gehad om het werk van zijn broer meer bekendheid te geven. Jo wilde die wens graag realiseren, in herinnering aan haar man. Ze verhuisde van Parijs naar Bussum, waar ze een pension begon. In dit dorp woonden veel schrijvers en kunstenaars en met hen legde ze contact. Zij hielpen haar de weg te vinden in de kunstwereld. Jo pakte het slim aan. Ze organiseerde verkooptentoonstellingen die bijdroegen aan de zichtbaarheid van Vincents werk. Op die manier wekte ze de interesse van mogelijke kopers. Ze verkocht veel van de kunstwerken strategisch; aan openbaar toegankelijke collecties en over de hele wereld. Zo konden zoveel mogelijk mensen wereldwijd Vincents werk zien.

In 1905 organiseerde Jo haar tot dan toe belangrijkste wapenfeit; de grootste overzichtstentoonstelling van Vincents werk ooit, in het Stedelijk Museum in Amsterdam. Ruim 480 kunstwerken waren er te zien. Na deze tentoonstelling stegen prompt de prijzen van Vincents werk. Uit de voorbereidingen voor de ten- toonstelling blijkt Jo's uitzonderlijke organisatietalent. Ze regelde alles, van de keuze voor de tentoon te

stellen werken tot de betalingen aan de suppoosten. Op de tentoonstelling hing een dwarsdoorsnede van Vincents werk. Sommigen vonden het werk te modern, met de heldere kleuren en expressieve verfstreken. Maar er kwam ook veel lof. *De slaapkamer* was één van de werken die er te bewonderen was. Ondertussen werkte Jo aan een ander groots project: het publiceren van de brieven van Vincent aan zijn broer Theo. Het uitzoeken en bewerken van de brieven bracht haar niet alleen dichterbij de kunstenaar, maar ook bij haar overleden man, want de broers hadden een stevige band en schreven elkaar veel. Jo ordende en redigeerde de brieven en schreef een biografische inleiding over Vincent van Gogh. Deze tekst zou nog lang als uitgangspunt dienen voor andere teksten over de kunstenaar. Dankzij de publicatie van de brieven in 1914, steeg niet alleen de waardering voor Vincent als kunstenaar, maar ook voor hem als mens. Dankzij de brieven leerde men zijn dromen, verlangens en worstelingen kennen. En natuurlijk zijn visie op kunst. Jo had Engels gestudeerd en ze werkte dan ook gestaag aan een Engelse vertaling van de brieven. Ze had ongeveer tweederde van de brieven vertaald toen ze in 1925 overleed. Vier jaar later verscheen de Engelse uitgave van de brieven.

Tussen 1891 en 1925 verkocht Jo bijna 200 kunstwerken van Vincent. Maar van één werk konden zij en haar zoon maar moeilijk afstand doen. Ze bezaten nog twee van de vijf zonnebloemenschilderijen en waren er gek op. Uiteindelijk verkochten ze er in 1924 één aan de Londense National Gallery. 'Het is een offer voor Vincents roem', schreef Jo aan de directeur. Dankzij dergelijke 'offers' slaagde Jo erin om haar wens en die van haar overleden echtgenoot Theo te realiseren. Bij haar dood in 1925 was Vincents werk wereldberoemd geworden en te bewonderen in musea over de hele wereld.

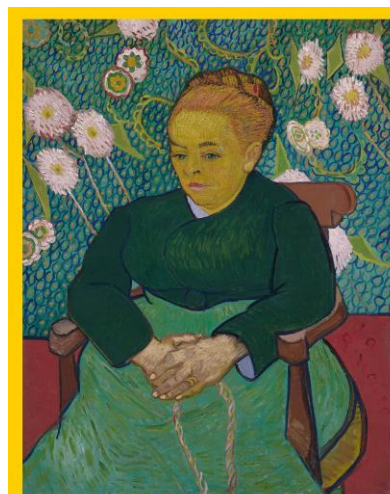
Tegelijkertijd wist Jo heel goed welke werken ze niet wilde verkopen. Bijvoorbeeld omdat bepaalde werken van emotionele waarde waren voor de familie of omdat het favorieten van haar waren, zoals *De oogst*. Deze kerncollectie moest in de familie blijven.

Na Jo's overlijden bracht haar zoon Vincent (Ir Vincent Willem van Gogh) de werken die nog in de familie waren, in 1960 onder in een stichting. Hij stond ook aan de basis van het Van Gogh Museum. Het was zijn grootste wens dat de collectie permanent toegankelijk zou zijn voor iedereen. Zo heeft Vincent de droom van zijn ouders voortgezet. Tot op de dag van vandaag kun je de kerncollectie van de familie Van Gogh in het museum bewonderen.

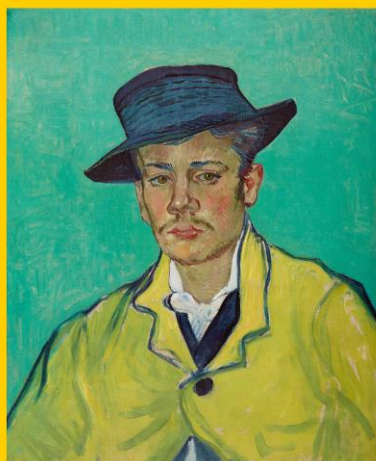
VAN GOGH EN DE ROULINS. EINDELIJK WEER SAMEN

Tentoonstelling in het Van Gogh Museum te Amsterdam

t/m 11 januari 2026

Vincent van Gogh, *Augustine Roulin (La Berceuse)*, 1889, Museum of Fine Arts, Boston (legaat van John T. Spaulding). Foto © Museum of Fine Arts, Boston

Vincent van Gogh, *Armand Roulin*, Museum Folkwang, Essen. Foto: Museum Folkwang Essen—ARTOTHEK

Ontdek de bijzondere vriendschap tussen Vincent van Gogh en postbeambte Joseph Roulin en zijn gezin. Van Gogh maakte vele portretten van het gezin, waarvan een groot deel binnenkort voor het eerst samen te zien is in het Van Gogh Museum. In de tentoonstelling kun je niet alleen veel zien, maar ook veel doen, met je hele familie !

In de zomer van 1888 raakte Vincent van Gogh bevriend met Joseph Roulin. Joseph Roulin was postbeambte op het treinstation in het Zuid-Franse Arles. Hij was getrouwd met Augustine en samen hadden ze drie kinderen: Ar-

mand van 17, Camille van 11 en babydochter Marcelle. Van Gogh was altijd op zoek naar modellen en hij portretteerde de vriendelijke postbode met zijn imposante baard en blauwe uniform meerdere keren. Tot zijn grote genoegen kreeg hij ook de kans om Roulins vrouw Augustine en hun kinderen te schilderen.

Een groot deel van de indrukwekkende portretten die Van Gogh maakte van het gezin Roulin is voor het eerst samen te zien in de tentoonstelling *Van Gogh en de Roulins. Eindelijk weer samen*. Nooit eerder

werd een tentoonstelling exclusief gewijd aan deze belangrijke groep schilderijen uit de veelbewogen tijd die Van Gogh doorbracht in het Zuid-Franse Arles.

In de tentoonstelling is veel te zien én veel te doen. Er is een gratis speurtocht en audiotour voor kinderen. Daarnaast vind je op de bovenste verdieping het atelier van Vincent van Gogh in het Gele Huis in Arles. Daar kun je meedoen met nog meer verrassende activiteiten voor alle leeftijden.

Van Gogh had grote ambities op het gebied van de portretschilderkunst. Hij bewonderde de portretten van de 17de-eeuwse schilders Frans Hals en Rembrandt omdat zij volgens hem onovertroffen waren in het verbeelden van mensen en de tijd waarin zij leefden. Naast het karakter van de geportretteerden, wilde Van Gogh in de schilderijen ook zijn eigen moderne tijd oproepen. Daarmee hoopte hij zich te bewijzen als avant-gardekunstenaar.

De portretten van 'een heel gezin' hadden voor Van Gogh een bijzondere betekenis. Zelf trouwde hij nooit en had hij geen kinderen. De Roulins waren voor hem niet alleen modellen; hij vond bij hen ook de warmte van een gezin dat hij zelf nooit heeft kunnen stichten.

Hij maakte de portretten in de intense periode waarin hij als schilder op de toppen van zijn kunnen was, met Paul Gauguin samenwerkte in het Gele Huis, en droomde van kleurrijke portretten met een grootse betekenis. Maar het was voor hem ook een periode van toenemende eenzaamheid en psychische problemen.

Toen Van Gogh in een mentale crisis raakte en in het ziekenhuis belandde omdat hij totaal in de war zijn oor had afgesneden, was Roulin zijn grote steun en toeverlaat. Zo vertelt de tentoonstelling een verhaal over familie, vriendschap en verbinding.

'Hoewel Roulin lang niet oud genoeg is om als een vader voor mij te zijn, heeft hij tegenover mij toch die stille ernst en tederheid zoals een oude soldaat die heeft tegenover een jonge.'

Vincent van Gogh aan zijn broer Theo, Arles, c. 4 april 1889.

Van Gogh schilderde het gezin Roulin meerdere keren. Hij stuurde een aantal schilderijen naar zijn broer Theo, maar gaf ook portretten aan de Roulins cadeau. Door verkoop raakten de portretten verspreid over musea en privécollecties wereldwijd. Een groot deel van de portretten is dit najaar voor het eerst weer samen te zien in *Van Gogh en de Roulins. Eindelijk weer samen*.

'Ik heb portretten gemaakt van een heel gezin, dat van de postbode, van wie ik al eerder de kop heb gemaakt – man, vrouw, kindje, de kleine jongen en de zoon van 16 jaar [...]. Je begrijpt wel hoezeer ik me in m'n element voel'

Vincent van Gogh aan zijn broer Theo, Arles, ca. 1 december 1888.

Deze tentoonstelling is een samenwerking met het Museum of Fine Arts in Boston. Daar was de tentoonstelling [*Van Gogh: The Roulin Family Portraits*](#) te zien van 30 maart tot en met 7 september 2025.

IT'S ABOUT TIME

Tentoonstelling in het Groninger Museum te Groningen
t/m 10 mei 2026

IT'S ABOUT TIME

Hermannus Collenius, Chronos, Boventoonkult met de dertien tempels, 1711

Reis kriskras door de tijd in het Groninger Museum. In de nieuwe collectiepresentatie *It's About Time* worden de grenzen van lineaire tijd doorbroken. Meestal stellen we ons tijd en de geschiedenis voor als een rechte lijn, maar wat gebeurt er als we er kriskras doorheen bewegen? Of in cirkels? Zeven zalen vol kunstwerken uit de eigen collectie nodigen uit tot een persoonlijke ontdekkingsreis door de verschillende gezichten van tijd.

Verschillende conservatoren van het Groninger Museum hebben de vrijheid gekregen om als tijdreizigers door de collectie te dwalen en hun eigen verhaal te vertellen. Elke zaal be-

licht zo de unieke collectie vanuit een persoonlijk perspectief, waarbij thema's als natuur, machteloosheid en vergankelijkheid de boventoon voeren. Van eeuwenoude kunstwerken tot hedendaagse creaties.

It's About Time komt op een bijzonder moment: een periode van transitie waarin het Groninger Museum zich voorbereidt op een nieuwe artistieke koers onder leiding van artistiek directeur Roos Gortzak. Zij heeft samen met de conservatoren hier en daar accenten verlegd en een extra zaal toegevoegd met werk van David Lamelas en Bas Jan Ader – kunstenaars wier werk perfect aansluit bij zowel het tijdsconcept als de museumcollectie.

Samen met andere bezoekers kun je meedoen aan David Lamelas' performance *Time* uit 1970. Aan de hand van de instructies van de kunstenaar Lamelas ervaar je dat tijd meer is dan een klok of kalender: het is iets wat we samen beleven, doorgeven en vormgeven. Wat onze culturele achtergrond, huidskleur, gender, religie of andere kenmerken ook zijn, we delen het heden. In tijden van toenemende polarisatie is zo'n verbindende ervaring hoognodig.

LYDIA SCHOUTEN. EEUWIG JONG/FOREVER YOUNG

Tentoonstelling in Museum Arnhem te Arnhem

t/m 15 maart 2026

In 2025 is het 50 jaar geleden dat Lydia Schouten haar carrière als kunstenaar begon. Museum Arnhem volgt haar al vanaf het begin van de jaren '80 en was een van de eerste musea die haar werk kocht. Tijd voor een feestje dus, om haar kunstenaarschap te vieren en haar werk te eren.

In het werk van Lydia Schouten spelen thema's als gender, feminisme, massamedia en seksueel geweld een grote rol. Met een uitgesproken en soms confronterende beeldtaal reageert ze kritisch op de wereld om haar heen. Haar kunst spat van het scherm: kleurrijk, krachtig en vol energie. Ze combineert video, fotografie, installaties en geluid tot gelaagde werken die je aan het denken zetten.

De tentoonstelling laat werk zien uit 1980 tot 2025, deels uit de collectie van Museum Arnhem en deels uit Schoutens eigen archief. De titel verwijst naar haar video *Echoes of Death / Forever Young* uit 1986. Die gaat over het ideaal van "eeuwig jong zijn" dat we constant in de media terugzien. Op tv lijkt niemand ouder te worden, terwijl aftakeling en ouderdom vrijwel onzichtbaar blijven. Dat maakt het moeilijker om ouder worden in het echte leven te accepteren. Dat probleem is in de afgelopen veertig jaar alleen maar groter geworden.

Eeuwig Jong / Forever Young laat 50 jaar kunstenaarschap zien, met video's, collages, geënceneerde foto's uit de museumcollectie en nieuw werk. Ook is haar installatie *The Sleeping Beauties* gerestaureerd en wordt deze na lange tijd weer getoond, mede dankzij steun van de Vereniging Rembrandt (met dank aan haar Helze Fonds).

Speciaal voor deze tentoonstelling maakt Lydia Schouten een nieuw werk: *The Birth of a new Species* (2025). Het bestaat uit een bewegend beeld, geluiden en een metersgrote print. Samen vormen ze een fantasierijke, bijna droomachtige onderwaterwereld. Het kunstwerk sluit aan bij hydrofeminisme: een idee waarbij water symbool staat voor hoe alles en iedereen met elkaar verbonden is, en waarin gender meer als iets vloeiends in plaats van iets vastomlijnds wordt gezien. Museum Arnhem is verheugd het werk te hebben kunnen aankopen, met steun van het Mondriaan Fonds.

Bezoekers kunnen Lydia Schouten zelf horen spreken via een persoonlijke audiotour. Op een aantal punten in de tentoonstelling vertelt Schouten over haar werk en haar herinneringen. De audiotour is gratis te luisteren via je smartphone en eigen koptelefoon. De fragmenten zijn ook beschikbaar via [Collectie Connectie](#).

Meer werk van Lydia Schouten is t/m 14 juni 2026 te zien in de collectiepresentatie *Four times Two* in het Bonnefanten in Maastricht.

HET FANTASTISCHE LANDSCHAP. EEN NIEUW PERSPECTIEF OP SURREALISME

Tentoonstelling in Museum Arnhem te Arnhem

t/m 22 februari 2026

Ervaar in *Het fantastische landschap* een nieuw perspectief op 100 jaar surrealistische kunst. Ontdek hoe surrealistische kunstenaars het landschap gebruiken om te reageren op maatschappelijke ontwikkelingen, zoals politieke onrust, genderidentiteit en -expressie, en de relatie tussen mens en natuur. Raak hierdoor geïnspireerd om opnieuw of anders naar het landschap en de wereld om je heen te kijken.

In 2024 was het 100 jaar geleden dat kunstenaar en schrijver André Breton het *Surrealistisch Manifest* (1924) schreef: het startpunt van de kunststroming die we het surrealisme noemen. Het surrealisme is het meest bekend om zijn droombeelden van in elkaar overvloeiende of tegensprekende objecten. Hiermee willen de kunstenaars hun onderbewuste laten zien. Hierbij gaat het vaak om het lichaam of seksuele verlangens.

In *Het fantastische landschap* ervaar je een nieuw perspectief op 100 jaar surrealistische kunst. Je ontdekt hoe surrealistische kunstenaars het landschap als vergelijking of middel gebruiken om te reageren op maatschappelijke ontwikkelingen, zoals politieke onrust, genderidentiteit en -expressie, en de relatie tussen mens en natuur.

Je kijkt hierbij niet alleen naar bekende namen uit de eerste helft van de 20e eeuw. Er is ook veel aandacht voor hedendaagse kunstenaars en kunstenaars die buiten de canon zijn gevallen, zoals vrouwelijke kunstenaars en kunstenaars van buiten Europa. Met namen als Marion Adnams, Jean Arp, María Berrío, Leonora Carrington, Ithell Colquhoun, Max Ernst, Lee Miller, Wael Shawky, Gurminder Sikand en Mary Wykeham. Kijk door deze nieuwe blik op het surrealisme opnieuw of anders naar het landschap en de wereld om je heen.

Deelnemende kunstenaars:

Marion Adnams, Eileen Agar, Carlos Amoraes, Jean Arp, Shuvinai Ashoona, Marjolijn van den Assem, John Banting, Maria Beatriz, María Berrío, Gaby Boveland, André Breton, Claude Cahun, Leonora Carrington, Ithell Colquhoun, Annelise Coste, Oussama Diab, Max Ernst, Merlyn Evans, Moyna Flannigan, Gordon Onslow Ford, Claudia Martínez Garay, Stefanie Heinze, Bhupen Khakhar, Haevan Lee, Victor Linford, Dora Maar, Conroy Maddox, René Magritte, Helen Marten, Clary Mastenbroek, Reuben Mednikoff, Melle, E.L.T. Mesens, Lee Miller, Joop Moesman, Henry Moore, Desmond Morris, Meret Oppenheim, Grace Pailthorpe, Nicolas Party, Roland Penrose, Hanny Ramaer, Edith Rimmington, Ro Robertson, John Selby-Bigge, Wael Shawky, Gurminder Sikand, Vivan Sundaram, Emma Talbot, Yves Tanguy, Levi van Veluw, Henk van Woerden en Mary Wykeham.

Het fantastische landschap is georganiseerd door [The Hepworth Wakefield](#) in samenwerking met Museum Arnhem. De tentoonstelling was reeds eerder in Wakefield, Engeland te zien. In Museum Arnhem is de expositie tot en met 22 februari 2026 te zien. In Arnhem is een eigen accent aan de tentoonstelling gegeven, onder andere door de collectie van het museum erbij te betrekken.

NOON PASSAMA (Françoise van den Bosch Prijs 2025)

Tentoonstelling in Museum Arnhem te Arnhem

t/m 1 februari 2026

Noon Passama Sanpatchayapong (Bangkok, 1983) is een Thais edelsmid en sieraadontwerper, werkzaam in Nederland.

Passama studeerde voor industrieel ontwerper aan de Chulalongkorn-universiteit (2000-2005). Ze realiseerde zich tijdens de opleiding dat ze een andere kant op wilde, ze koos in het laatste jaar voor keramische vormgeving en legde zich toe op het maken van sieraden. Ze trok naar Nederland

waar ze studeerde voor edelsmid aan de Gerrit Rietveld Academie (2007-2010). In 2008 ontwierp ze de Françoise van den Bosch Prijs die aan Ted Noten werd uitgereikt. Bij haar afstuderen in 2010 won ze de GRA-prijs voor de richting Toegepaste Kunst. Passama deed vervolgens de opleiding fashion design aan de ArtEZ Academie voor beeldende kunsten Arnhem (2011-2013). Ze maakt sieraden met textiel, edelmetalen en andere materialen en zoekt daarin ook de samenwerking met anderen op. In 2014 won ze met haar broches de Herbert Hofmann-Preis.

Passama had solotentoonstellingen bij onder meer Galerie Ra in Amsterdam, de Jeweler's Werk Gallery in Washington, de Klimt02 galerie in Barcelona en de ATTA Gallery in Bangkok. Haar werk is opgenomen in de collecties van het CODA, het Museum voor Moderne Kunst Arnhem de Stichting Françoise van den Bosch en het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch.

In de solotentoonstelling *Otherselves* onderzoekt sieraadontwerper Noon Passama de relatie tussen mensen en alles wat leeft. Passama gebruikt de twaalf dieren uit de Thaise en Chinese dierenriem – symbolen die ze al sinds haar jeugd kent – als inspiratie voor sieraden die je dicht op je lichaam draagt. Deze dieren staan niet alleen voor een bepaald jaar, maar ook voor eigenschappen en waarden die mensen met elkaar verbinden.

Noon Passama werkt binnen de wereld van sieraden, mode en design en maakt handgemaakte collecties in kleine oplages, soms zelfs voor de luxemarkt. Samenwerken is heel belangrijk in haar werk.

Voor *Otherselves* werkte Passama bijvoorbeeld samen met illustrator Suthipa Kamyam en kunstenaar Detelina Ivanova, die gespecialiseerd is in graveren.

De Françoise van den Bosch Foundation wil sieraadkunst vernieuwen en stimuleren. Een van hun belangrijkste activiteiten is de Françoise van den Bosch Prijs. Die wordt elke twee jaar uitgereikt aan een internationale kunstenaar die veel betekent in de wereld van sieraden. Bij de prijs hoort ook een symposium in het Stedelijk Museum Amsterdam en een tentoonstelling in Museum Arnhem. Dit jaar krijgt Noon Passama de prijs, omdat ze met haar werk een grote bijdrage levert aan het hedendaagse sieraadontwerp.

DIEREN IN ARNHEM. VAN HONDENKAR TOT HUISDIER

Tentoonstelling in het Erfgoedcentrum in Rozet te Arnhem (Kortestraat 16)

t/m 27 september 2026

Hoe leefden Arnhemmers vroeger samen met dieren? En waarvoor werden dieren gebruikt? In het Erfgoedcentrum in Rozet wordt aandacht besteed aan de relatie tussen Arnhemmers en dieren in en rondom de stad.

Arnhemmers leven sinds jaar en dag samen met dieren: als huisdier, handelswaar of vervoershulp. Deze relatie veranderde door de eeuwen heen. Zo zijn de paardentram en de hondenkar verdwenen. Veemarkten gingen vanwege stankoverlast weg.

En honden moeten nu aan de lijn lopen. Toch zijn dieren nog steeds belangrijk in de stad. Met archeologische vondsten, oude foto's en museumstukken laten we zien hoe de band tussen mens en dier in Arnhem door de eeuwen is veranderd.

NEDERLANDSE KUNSTENAARSDORPEN

Katwijk (ZH), Domburg, Nunspeet, Volendam, Laren (NH), Bergen (NH)

Tentoonstelling in het Katwijks Museum te Katwijk (ZH)

t/m 18 jan. 2026

“Van alle nationaliteiten zijn ze hier vereenigd. Amerikanen, Duitschers, Franschen, Belgen en Schotten vinden hier hunnen sujetten. Er zijn zelfs dagen dat je haast over ze valt. Typisch is het, hoe zij, wanneer er een schuit in het zicht is, zwaarbepakt met vouwstoel, parasol, ezel en schilderskist, de aankomst zitten af te wachten. Nauwelijks is de schuit aan wal of het schilderen begint, om niet te eindigen, dan wanneer de zon reeds lang onder den horizon is.” Katwijk, 1902

Speciaal voor de EuroArt jaarvergadering van 2025 organiseert het Katwijks Museum de tentoonstelling “Nederlandse kunstenaarsdorpen”, waarin schilderijen uit zes Nederlandse kunstenaarsdorpen worden gepresenteerd; dorpen die vanaf het einde van de 19de eeuw in trek zijn geweest bij kunstenaars vanuit heel Europa. Naast Katwijk zijn dat Domburg, Nunspeet, Volendam, Laren en Bergen.

Van ieder dorp laat de tentoonstelling schilderijen, gouaches, tekeningen en beelden zien met steeds dezelfde onderwerpen: bewoners, taferelen binnenshuis, dorp, werk, landschap en één schilderij met een hedendaagse blik op die plek. Dezelfde muze – namelijk een kunstenaarsdorp – maar heel anders verbeeld omdat de locatie inmiddels anders is en de bewoners er in hun moderne kleren nu heel anders uitzien. Van oker en grijs tinten in Katwijk via kleurrijk Volendam tot de verzadigde kleuren van Bergen.

EuroArt

De gemeente Katwijk, het Katwijks Museum en Stichting Kunstvereniging Katwijk/Duna Atelier waren van 25 tot en met 28 september 2025 gastheren voor de jaarvergadering van EuroArt, de Europese federatie van kunstenaarskolonies/dorpen. EuroArt werd in 1994 in Brussel opgericht door vijf Europese kunstenaarskolonies: Barbizon, Tervuren, Worpswede, Ahrenshoop en Kronberg. Het netwerk wil het erfgoed van de kunstenaarskolonies/dorpen bewaren en kennis en ervaringen daarover uitwisselen door middel van boeken en (gezamenlijke) tentoonstellingen.

De partners zijn museumdirecteuren en -conservatoren, burgemeesters, wethouders en beleidsambtenaren die kunst en cultuur in hun portefeuille hebben. Na de oprichters herontdekten ook andere kunstenaarskolonies hun cultureel erfgoed, presenteerden zich met nieuw zelfvertrouwen en meldden zich aan voor een lidmaatschap.

Door de groots opgezette tentoonstelling “Im Zeichen der Ebene und des Himmels. Künstlerkolonien in Europa” in het *Germanische Nationalmuseum* in Nürnberg in 2001 werden kunstenaarskolonies/dorpen uit heel Europa weer op de kaart gezet, ondersteund door uitgebreid wetenschappelijk onderzoek. Ook kunstenaarsdorp Katwijk was met schilderijen in die tentoonstelling en de bijbehorende publicatie vertegenwoordigd.

Tien jaar geleden bood Katwijk ook al onderdak aan de jaarvergadering van EuroArt en organiseerde het Katwijks Museum de tentoonstelling “Grenzeloos schilderachtig”, waarin zes Europese kunstenaarsdorpen aan zee centraal stonden.

PAK EEN TERRASJE MET VINCENT

Place du Forum in het Kröller-Müller Museum te Otterlo

t/m 13 september 2026

Pak een terrasje met Vincent brengt het *Café Terras bij Nacht* tot leven. Het wereldberoemde schilderij is vanaf september 2025 een jaar lang op reis naar Japan. Maar niet getreurd, in de tussentijd beleef je het café terras op een bijzondere manier in het museum. Fotografeer jezelf in het schilderij en ontdek een van de vele creatieve interpretaties van het werk !

Voor het eerst in twintig jaar is *Café Terras bij nacht* op reis; het is in Japan waar het tot september 2026 wordt tentoongesteld in Kobe, Fukushima en Tokyo. In het Kröller-Müller Museum is het werk dan niet te zien, hier ervaar je het schilderij nu op een hele andere manier. In een speciaal voor café terras bij nacht ingerichte ruimte neem je plaats op het Place du Forum en maak je een foto van jezelf in Van Goghs schilderij.

OPEN EINDE

Tentoonstelling in het Kröller-Müller Museum te Otterlo

t/m 6 april 2026

De tentoonstelling *Open einde* brengt een selectie kunstwerken bijeen die een overgang markeren. De werken activeren je; ze zetten aan tot handelen, tot bewegen en tot reflecteren. En soms heb je alleen je verbeelding nodig om een verandering in gang te zetten.

'Een tip: "Neem de tijd. Het gaat veelal om grote werken die je in één seconde kunt "zien", maar die je kippenvel bezorgen als je rustiger je gang gaat".' Directeur Benno Tempel in See All This

Open einde is passend bij de laatste maanden van het jaar: de winter, een tijd van overgangen, staat in het teken van terugblikken en vooruitkijken. In de donkere dagen rond de winterzonnewende (21 december) viert de mens al eeuwenlang het langzaam terugkerende licht. De kunstwerken in *Open einde*

vormen een doorgang tussen een begin- en eindpunt, of nemen je mee op een reis van A naar B, zoals *Airport*, een geluidsinstallatie van de Chinese kunstenaar Zhou Tiehai (1966) die een denkbeeldige luchthaven creëert. Verderop loop je door *Topoestesia* van Gianni Colombo (1937-1992), een duizelingwekkende doorgang.

Het spannende *Bone Curtain* is gemaakt van ratelende botten en bloedrode touwen. Het gordijn, van kunstenaarsduo Marina Abramović (1946) en Ulay (1943-2020), hangt van wand tot wand; je moet er dwars doorheen. De kunstenaars dwingen je zo om een drempel over te gaan. *Bone Curtain* verbeeldt de grens tussen leven en dood. Of je er nu van gruwelt of het prachtig vindt, het erdoor heenlopen doet wat met je. In de installatie *Clamp* nodigt Franz West (1947-2012) je uit met een onbekende te bellen. De wanden zijn beplakt met pagina's uit het oude telefoonboek van Otterlo. Oorspronkelijk stond er in *Clamp* ook een werkende, vaste telefoon. Het was een verwijzing naar de momenten waarop West, werkend in zijn atelier, gestoord werd door een belletje. Na zo'n onderbreking kon de kunstenaar weer met frisse ogen naar zijn werk kijken. Je mag in *Clamp* nog steeds bellen, wie weet wie je te pakken krijgt...

Speciaal voor *Open einde* organiseert het museum talks in de tentoonstelling. Elke donderdag (met uitzondering van de kerst- en voorjaarsvakantie) om 14.00 uur nemen afwisselend Benno Tempel (directeur), Jannet de Goede (hoofd presentatie) en Marijn Geist (junior conservator) je mee in hun verhaal over de kunstenaars waarvan werk in *Open einde* te zien is. In 15 minuten vertellen zij meer over de kunstwerken en hoe de tentoonstelling tot stand is gekomen.

Meer informatie zal nog door het museum worden verstrekt.

IRIS VAN HERPEN. SCULPTING THE SENSES

Tentoonstelling in KunstHal Rotterdam

t/m 1 maart 2026

Vanaf dit najaar staat Kunsthal Rotterdam in het teken van de wereldberoemde Nederlandse modeontwerper Iris van Herpen (1984). Van Herpen geldt als een van de meest avant-gardistische couturiers van haar generatie. Door haar baanbrekende gebruik van innovatieve technieken binnen haar vakgebied, doorbreekt Van Herpen modeconventies, terwijl ze tegelijkertijd het traditionele vakmanschap van haute couture omarmt. De tentoonstelling *Sculpting the Senses* is een reis door het universum van Van Herpen en presenteert een meeslepend overzicht waarin mode, hedendaagse kunst, design en wetenschap samenkomen. De Kunsthal presenteert ruim honderd iconische creaties, waarin Van Herpen voortdurend de grenzen van haute couture uitdaagt.

Sculpting the Senses viert de multidisciplinaire aanpak van Van Herpen

en biedt een spectaculair overzicht van haar veelomvattende oeuvre. Aan de hand van negen thema's, een 21e-eeuws rariteitenkabinet en een replica van haar atelier in Amsterdam worden haar creaties uitgelicht. In een wervelend tentoonstellingsontwerp word je meegenomen door thematische, immersieve ruimtes, begeleid door een zinnenprikkelende soundscape van kunstenaar Salvador Breed. De tentoonstelling roept vragen op over de rol van het lichaam in de ruimte, de relatie tussen kleding en omgeving, en de toekomst van het lichaam in onze snel veranderende wereld. In de tentoonstelling gaan de haute couture stukken van Van Herpen een dialoog aan met hedendaagse kunstwerken van onder anderen Collectif Mé, Philip Beesley, Wim Delvoye, Kate McGwire, Damien Jalet, Kohei Nawa, Casey Curran, Rogan Brown, Jacques Rougerie en Tomáš Libertíny en met designobjecten van Neri Oxman, Ren Ri en Ferruccio Laviani. Iris van Herpen (1984) groeit op in Wamel. Ze ontdekt haar passie voor mode voor het eerst op de zolder van haar grootmoeder, waar ze stuit op een mini-museum van kledingstukken en kostuums die haar blik naar een ander tijdperk openen. Na haar studie aan de ArtEZ University of the Arts in Arnhem werkt ze voor Alexander McQueen in Londen en bij Claudy Jongstra in Amsterdam. In 2007 richt ze haar eigen label op en presenteert ze haar eerste collectie tijdens Amsterdam Fashion Week. In 2011, op 27-jarige leeftijd, wordt Van Herpen lid van Chambre Syndicale de La Haute Couture in Parijs. Haar creaties zijn opgenomen in de collecties van onder andere het Victoria & Albert Museum in Londen and The Metropolitan Museum of Art in New York.

Bij de tentoonstelling Iris van Herpen: Sculpting the Senses verschijnt de gelijknamige, Engelstalige catalogus, te koop in de Kunsthalwinkel en online in de Kunsthal webshop.

De tentoonstelling Iris van Herpen: Sculpting the Senses wordt georganiseerd door Kunsthal Rotterdam in nauwe samenwerking met het Musée des Arts Décoratifs, Parijs en Atelier Iris van Herpen, op basis van de oorspronkelijke tentoonstelling ontworpen door het Musée des Arts Décoratifs, Parijs.

HOMO MOBILIS

Tentoonstelling in de KunstHal te Rotterdam

t/m 1 maart 2026

Wat zegt een voertuig over de persoon die erin rijdt? Vanaf zaterdag 27 september 2025 presenteert Kunsthal Rotterdam de tentoonstelling Homo Mobilis, een fotografisch project van Martin Roemers (1962, Oldehove). Jarenlang portretteerde Roemers mensen met hun voertuigen – van kleine stadsautootjes tot ronkende trucks, van tuk-tuks tot motorscooters. In de Kunsthal laten ruim dertig foto's zien hoe deze niet alleen dienen om van A naar B te komen, maar ook iets onthullen over status, identiteit en de cultuur waaruit ze voortkomen.

Voor zijn project reist Roemers naar steden in Nederland, Duitsland, China, Oekraïne, India, Senegal en de Verenigde Staten. In de openbare ruimte bouwt hij met zijn team een mobiele fotostudio: een wit doek van 12 meter lang en 6 meter hoog dat alle visuele afleiding wegneemt. Deze neutrale setting legt de nadruk volledig op mens en voertuig, en laat kleine details zoals houding, blik en materiaal spreken.

In Dakar, Senegal fotografeert Roemers de autoverkoopers Aïcha, Yvonne, Fatimata en Becaya met een felrode Mini Cooper. Zu'en poseert met haar zoontje op de scooter in Shanghai en in Bengaluru, India staan Hariom en Vinoth in hun ijscowagen voor de lens. De kleurrijke en gevarieerde beelden tonen hoe mobiliteit wereldwijd verschilt, en raken tegelijk universele thema's als milieu, gender, sociale klasse en individualiteit. Voor sommigen is een voertuig puur praktisch, voor anderen een verlengstuk van hun

identiteit. De portretten zijn voorzien van slechts vier gegevens: naam, beroep, voertuigmerk en locatie – een eenvoudige combinatie die ruimte laat voor verbeelding en eigen interpretatie van de beschouwer. Martin Roemers (1962, Oldehove) studeerde aan de AKI Academie voor Beeldende Kunst in Enschede en werkt al jaren aan langlopende projecten die resulteren in tentoonstellingen en fotoboeken, waaronder *Kabul*, *Relics of the Cold War*, *The Eyes of War* (van 3 mei t/m 24 augustus 2012 in de Kunsthal te zien) en *Metropolis*. Zijn werk werd geëxposeerd in Europa, Noord- en Zuid-Amerika, Azië en Australië, en is opgenomen in collecties van onder andere het Rijksmuseum (Amsterdam), Museum of Fine Arts (Houston) en Getty Research Institute (Los Angeles). Roemers won tweemaal een World Press Photo Award, naast diverse andere onderscheidingen.

KUDZANAI-VIOLET HWAMI. THEY HAVE ALWAYS BEEN HERE

Tentoonstelling in KunstHal Rotterdam

t/m 12 april 2026

De Kunsthal presenteert *They have always been here*, de eerste solotentoonstelling in Nederland van de Zimbabwaans kunstenaar Kudzanai-Violet Hwami (1993). Speciaal voor de Kunsthal maakt Hwami nieuw werk, waaronder gelaagde schilderijen, digitaal bewerkte foto's en haar allereerste bronzen sculpturen. Met diepe, verzadigde kleuren, persoonlijke foto's en archiefmateriaal richt ze de aandacht op mensen die in de

geschiedenis vaak onzichtbaar zijn gemaakt – in het bijzonder queer personen van kleur binnen de Afrikaanse diaspora.

Hwami groeide op in Zimbabwe en Zuid-Afrika en woont en werkt nu in het Verenigd Koninkrijk. Die reis tussen landen en culturen loopt als een rode draad door haar werk. Ze beschrijft zelf een 'conflictueuze liefde voor land en erfenis': een land van herkomst dat voelt als thuis, vol kleur, geur en herinnering, maar dat tegelijkertijd ook afstand en vervreemding oproept. Erfgoed kan verbinden, maar ook spanning veroorzaken wanneer tradities botsen met persoonlijke vrijheid en zelfontdekking.

In haar schilderijen, opgebouwd uit olieverf en acrylverf, druktechnieken, pastel, potlood en houtskool, komen intieme en politieke thema's samen. Ze put inspiratie uit familiealbums, vintage tijdschriften en archiefmateriaal. Voor de Kunsthal maakt ze ook twee bronzen sculpturen, haar eerste stap in driedimensionaal werk.

Daarnaast toont de tentoonstelling grootschalige foto's die zij tijdens een reis naar Zimbabwe maakte. Digitaal uitvergroott en bewerkt verbeelden deze wat er zich buiten het oorspronkelijke kader zou kunnen afspelen. Zo ontstaan spookachtige scènes waarin gezichten vervagen, verdwijnen of vervormen – als herinneringen die wegglippen en nooit helemaal te grijpen zijn.

Door beelden te bewerken en fragmenten toe te voegen, vervaagt Hwami de grens tussen feit en fictie. Haar werk maakt voelbaar hoe identiteit nooit vaststaat, maar telkens opnieuw wordt herinnerd en verteld. Kudzanai-Violet Hwami brak internationaal door in 2019 als jongste deelnemer van het Zimbabwaanse paviljoen op de Biënnale van Venetië. Drie jaar later keerde ze terug naar de Biënnale, dat jaar onder de titel *The Milk of Dreams*. Sindsdien exposeerde ze bij onder andere Kunsthaus Pasquart (Biel), Palais de Tokyo (Parijs), Hayward Gallery (Londen), het Musée d'Art Moderne de Paris en tijdens Sonsbeek 20–24 (Arnhem). Vandaag de dag geldt ze als een van de meest toonaangevende stemmen van haar generatie.

THE GRAND TOUR - BESTEMMING ITALIË
Tentoonstelling in het Mauritshuis te 's-Gravenhage
t/m 4 januari 2026

The Grand Tour – Bestemming Italië neemt je mee naar de 17de en 18de eeuw, toen jonge Britse aristocraten ter voltooiing van hun opleiding op een meerjarige, educatieve reis door Europa gingen. Italië was dé ultieme eindbestemming. Ze namen graag tastbare herinneringen mee voor in hun Britse (land)huizen – geen foto's of kaartjes, maar een eigen portret, Romeinse beelden of prachtige stadsgezichten. Tijdens de tentoonstelling zijn deze 'souvenirs' te zien in het Mauritshuis. We mogen de kunstwerken bij uitzondering lenen uit de imposante Britse landhuizen Burghley House, Holkham Hall en Woburn Abbey. Ga je mee op Grand Tour? Als je de tentoonstelling bezoekt, maak je bovendien kans op een reis naar Rome, de ultieme bestemming van elke Grand Tourist.

Nu kun je het zien als een soort tussenjaar, maar een Grand Tour kon makkelijk een, twee drie of zelfs meer jaar duren. Vooral steden als Rome, Venetië en Napels waren erg populair. Onderweg leerden de jonge mannen over kunst, architectuur en cultuur. In een aflevering over de

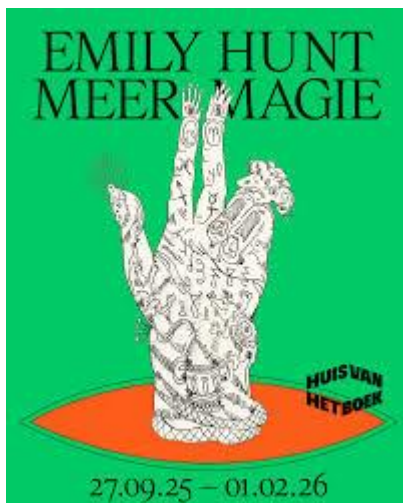
Grand Tour van de populaire podcast Alle Geschiedenis Ooit vertellen amateurhistorici Nynke de Jong, Arco Gnocchi en Thom Aalmoes je er nog veel meer over. Speciaal voor deze tentoonstelling is hun aflevering over de Grand Tour gratis te luisteren via al je favoriete podcast apps. Zo kom je goed beslagen ten ijs! Deze aflevering wordt je aangeboden door Mauritshuis en zijn partner Nationale-Nederlanden. Keurige, leerzame reis... of niet? Het museum laat je aan de hand van schilderijen en objecten ervaren hoe het was om in de 17de en 18de eeuw zo'n grote reis te ondernemen. Je moet je voorstellen dat ze soms jaren onderweg waren, paarden stierven vaak vanwege het warme klimaat en koetsen gingen regelmatig kapot.

Waren die rijke jongeren daar echt alleen maar keurig aan het leren (spoiler alert: zeker niet!)? Je kunt je voorstellen dat er van alles gebeurt als je een hoop rijke jongeren met te veel tijd bij elkaar brengt in de mooiste Europese steden. Wat waren de hoogtepunten, door wie en hoe moest je je echt laten portretteren en waar kwamen die 'souvenirs' vervolgens terecht? Bben we de kans om twee stadsgezichten van Canaletto te verwelkomen in Den Haag.

Win een reis naar Italië! Het was hét hoogtepunt voor elke Grand Tourist: Rome. De stad waar het heden en de vele monumenten en gebouwen uit het verleden elkaar ontmoeten. Laat jouw mening over The Grand Tour – Bestemming Italië aan het einde van de tentoonstelling achter en maak kans op een geweldige reis naar Rome!

EMILY HUNT: MEER MAGIE

Tentoonstelling in Rijksmuseum Huis van het boek te 's-Gravenhage
t/m 1 februari 2026

'Emily Hunt: meer magie' in rijksmuseum Huis van het boek in Den Haag is de eerste museale solotentoonstelling van de Australische beeldend kunstenaar Emily Hunt. In opdracht van het museum dook zij afgelopen maanden in de rijke collectie van het museum, op zoek naar magische boeken.

Dit najaar presenteert rijksmuseum Huis van het boek de eerste Europese museale solotentoonstelling van beeldend kunstenaar Emily Hunt 'Emily Hunt: meer magie'. In opdracht van het museum dook zij afgelopen maanden in de rijke collectie van Huis van het boek, op zoek naar magische boeken: 'Van alle dingen die we hebben uitgevonden, is het boek het meest magische. Je kunt een boek openen en je wordt meteen meegenomen naar een andere wereld. Door met de collectie van het museum te werken, heb ik nieuwe verbanden ontdekt tussen oude en he-

hedendaagse magie. Magie is er altijd al geweest en ik geloof dat het ons kan helpen om op een andere manier naar de wereld te kijken.' Hunts zoektocht vormt de basis voor een nieuwe serie betoverende kunstwerken: keramische sculpturen, etsen, portretten, sieraden, muurschilderingen en marionetten. Hunt duikt in het verleden, op zoek naar magie voor de toekomst.

Emily Hunt (1981, Sydney) woont en werkt in Berlijn. Haar verleden als handelaar in zeldzame boeken heeft een grote invloed op haar encyclopedische manier van kunst maken. Met tekeningen, schilderijen, etsen en keramiek onderzoekt ze de visuele geschiedenis van magie. Op uitnodiging van het museum deed zij, als eerste, onderzoek naar magische boeken in de collectie van het museum. Dit is de eerste tentoonstelling over dit onderwerp in Huis van het boek. Veel van de boeken die Hunt tegenkwam, zijn afkomstig uit de Renaissance en de Verlichting, periodes in de geschiedenis waarin zich grote omwentelingen voordeden en er hernieuwde interesse ontstond in het mystieke, net zoals in onze huidige tijd. Hunt liet zich in haar onderzoek leiden door de Italiaanse humanist en vertaler Marsilio Ficino en de 18de-eeuwse Benedictijnse monnik Bernard de Montfaucon, auteurs wiens werk is te vinden in de collectie van het museum. Hunt heeft van beide auteurs marionetten gemaakt. Tijdens de opening zullen zij door Hunt tot leven worden gebracht in een performance samen met Dr. Peter Forshaw, professor Westerse esoterie aan de Universiteit van Amsterdam.

De collectie van Huis van het boek bevat talloze boeken, van middeleeuwse handschriften tot moderne kunstenaarsboeken. De brede collectie, waaronder ook een collectie oudheden, biedt aanknopingspunten voor wetenschappelijk onderzoekers, hedendaagse kunstenaars en vele anderen. Tot en met 1 februari 2026 zijn naast de tentoonstelling 'Emily Hunt: Meer magie' de tentoonstellingen 'Mythes en mogelijkheden', 'Al het weten van de wereld' en 'News from Nowhere' te zien in Huis van het boek.

NEWS FROM NOWHERE

Tentoonstelling in het Rijksmuseum Huis van het boek te 's-Gravenhage
t/m 1 februari 2026

'News from Nowhere' is een tentoonstelling van 678 kunstenaarsromans met speciale aandacht voor 'News from Nowhere' uit 1890, de eerste kunstenaarsroman geschreven door William Morris – kunstenaar, ontwerper en utopisch denker.

Morris is ook een voorloper in het genre van de sciencefiction en fantasy en met zijn werk oefent hij veel invloed uit op hedendaagse kunstenaarsromans over tijdreizen en utopische samenlevingen, zoals Liam Gillick, Mai-Thu Perret en Will Holder. De verzameling kunstenaarsromans, met romans van bekende kunstenaars als Salvador Dalí, Yayoi Kusama en Andy Warhol, is bijeengebracht door David Maroto en Joanna Zielińska. De romans worden tentoongesteld naast een topstuk uit de museumcollectie: de kast met alle uitgaven van de Kelmscott Press, de legendarische *private press* die in 1891 werd opgericht door William Morris.

Wat is een kunstenaarsroman ?

Tegenwoordig schrijven steeds meer beeldend kunstenaarsromans, een fenomeen dat een tot nu toe onbekend medium binnen de beeldende kunst vormt. Deze observatie van David Maroto en Joanna Zielińska vormt het uitgangspunt voor deze tentoonstelling. Met hun project '[The Book Lovers](#)' onderzoeken zij de vraag hoe de roman een medium kan worden in de beeldende kunst, net als video of installatie. Hun project kent naast de fysieke collectie kunstenaarsromans een parallelle online databank (beide ondersteund door het M HKA in Antwerpen). De collectie bevat onder andere romans van: Leonora Carrington, Jake

Chapman, Keren Cytter, Salvador Dalí, Giorgio de Chirico, Gilbert and George, Liam Gillick, Joseph Kosuth, Yayoi Kusama, Jill Magid, Andy Warhol, een totaal van 678 titels.

DE HAND VAN DE PLATEELSCHILDER. TRUDY OTTERSPEER EN ZENITH

Tentoonstelling in Museum Gouda te Gouda

8 november 2025 t/m ???

Als zestienjarige verruilde ze school voor plateelschilderen. Nu, bijna een halve eeuw later, werkt ze nog dagelijks in haar atelier aan nieuwe creaties: Trudy Otterspeer. Uit haar trefzekere penseelstreken spreekt jarenlange ervaring. Ze is de laatste plateelschilder van de stad, een boegbeeld en doorgever van dit Goudse ambacht.

De tentoonstelling 'De hand van de plateelschilder' toont een dwarsdoorsnede van Trudy Otterspeers werk, van leerling tot ambachtskunstenaar. Daarnaast is er ook sieraardewerk van Plateelbakkerij Zenith te zien. Dit was de plek waar Otterspeer in de jaren '70 is opgeleid, destijds de grootste plateelfabriek van Gouda. Het maakproces wordt in beeld gebracht en naast plateel zijn er ook halffabricaten en ontwerpboeken te zien. 'De hand van de plateelschilder' is een ware ode aan vakmanschap.

WANDTAPIJTEN

Tentoonstelling in Museum Gouda te Gouda

Vanaf september 2026 t/m ???

Museum Gouda vertelt een bijzonder en relatief onbekend verhaal. Een verhaal over hoe de grootste, kostbaarste en meest prestigieuze kunstobjecten van de 17de eeuw in de Lage Landen in Gouda vervaardigd werden: Wandtapijten.

Tussen 1580 en 1620 veranderde Gouda in korte tijd in één van de grootste wandtapijtcentra in de Nederlanden. De stad verwelkomde honderden protestantse vluchtelingen die het katholieke zuiden ontvluchten. Veel van deze nieuwe Vlaamse stadsgenoten waren werkzaam geweest in de wandtapijt-industrie in Oudenaarde en pakten hun artistieke activiteiten weer op in Gouda.

Maak kennis met dit bijzondere ambacht, met Vlaamse migranten die zorgden voor een economische en artistieke boost én met daadkrachtige vrouwen aan het hoofd van ateliers. Metershoge wandtapijten uit collecties in binnen- en buitenland

vullen de zalen van het museum, waaronder het prachtige wandtapijt uit de trouwzaal van het Goudse stadhuis.

LICHT, LUCHT, WATER - DE SCHILDERS VAN DEN HAAG

Tentoonstelling in Museum Panorama Mesdag te 's-Gravenhage

t/m 1 maart 2026

Van plein-air pioniers tot hedendaagse lichtvangers. De tentoonstelling *Licht, Lucht, Water – de schilders van Den Haag* is een visueel rijke en verrassende tentoonstelling die vanuit kunsthistorisch perspectief de ontwikkeling van de Haagse schilderkunst over twee eeuwen toont. Van 19e-eeuwse meesters als Andreas Schelfhout tot hedendaagse kunstenaars als Sebastiaan Spit: allen vonden en vinden inspiratie in hetzelfde fenomeen – het veranderende kustlicht van Den Haag. De klassieke meesters als Hendrik Willem Mesdag, Sientje Mesdag-van Houten, Wijnand Nuijen, Willem Roelofs, George Hendrik Breitner en Willem Bastiaan Tholen worden getoond naast modernisten als Jan Mankes, Co Westerik en Willem

Hussem. Waar deze kunstenaars zich lieten inspireren door buitenlandse voorlopers als John Constable, Richard Bonington en de schilders van Barbizon, grijpen hedendaagse kunstenaars als Marjolein Knottenbelt en Casper Faassen juist terug op de traditie van de Haagse School.

"Licht, lucht en water zijn de ingrediënten waar wolken uit worden samengesteld. Ze vormen niet voor niets het leidmotief van deze tentoonstelling. Van Schelfhout tot Hussem en van Weissenbruch tot Westerik, de verbinding met de Haagse horizon is altijd de belangrijkste inspiratiebron geweest voor de schilders van de hofstad.

Wie in de wolken boven de Noordzee kijkt, ziet meer dan een prachtig schouwspel; het is een eeuwenoude dialoog tussen lucht, licht en het Nederlandse landschap. Met deze tentoonstelling willen wij dat vluchtige moment - door Haagse schilders zo meesterlijk vastgelegd - voor onze bezoekers invoelbaar maken", aldus gastcurator Werner van der Belt.

De tentoonstelling begint bij Andreas Schelfhout, die al vóór de Franse Barbizon-schilders, buiten werkte in de duinen van Scheveningen. Zijn wolkenstudies – beïnvloed door Engelse tijdgenoten én de meteorologische inzichten van zijn tijd – vormen het begin van een nieuwe artistieke benadering van het landschap. Vanuit deze vroege ontwikkelingen groeit de Haagse School, gedragen door figuren als Mesdag, de Marissen en [Jan Hendrik] Weissenbruch. Hun schilderijen, gekenmerkt door een weids, atmosferisch realisme, zetten licht, lucht en water centraal.

Vanaf het interbellum tot ver in de twintigste eeuw blijft het Haagse landschap kunstenaars inspireren. Kunstenaars als Jan Mankes, Willem Hussem, Rein Draijer, Co Westerik, Theo Bitter en Nol Kroes zoeken naar nieuwe vormen en betekenissen. Westerik verbeeldt de zee als zintuiglijke ervaring, Hussem abstraheert het kustlandschap tot pure vorm, en Bitter maakt van het strand een monumentaal decor.

In het laatste deel van de tentoonstelling staan hedendaagse kunstenaars centraal. Zij schilderen, fotograferen en maken installaties waarin Haags licht, lucht en water opnieuw worden onderzocht en verbeeld. Sebastiaan Spit onderzoekt het spel van wolken en schaduw boven zee, Marjolein Knottenbelt blaast oude schilderijen nieuw leven in, en Cassandra van Veen duikt letterlijk de zee in om haar ervaring om te zetten in beeld.

CHOUROUK HRIECH - IN DE 17E HEMEL
Tentoonstelling in Museum De Fundatie te Zwolle
t/m 16 augustus 2026

In de 17e Hemel is een nieuwe kunstinstallatie van beeldend kunstenaar Chourouk Hriech. Museum de Fundatie heeft haar uitgenodigd om een kunstwerk te maken dat past bij de tentoonstelling *Thuis bij Ter Borch*. Deze opdracht is onderdeel van het programma *Kunst in de Vide*. *In de 17e Hemel* is te zien in de Vide en in het auditorium van Museum de Fundatie in Zwolle.

Op het eerste gezicht lijkt er weinig verband te zijn tussen Hriech en de familie Ter Borch. Ze leefden in een andere tijd, komen uit verschillende landen en maken heel ander werk. Maar ze hebben één belangrijk ding gemeen: ze tekenen. De manier waarop huizen zijn afgebeeld op de schilderijen van de familie Ter Borch en de oude gebouwen in Zwolle inspireren Hriech.

In de schilderijen ziet ze veel mooie details: sierlijke vormen, tapijten, zijden kleding, muziekinstrumenten, marmer, tegels en tafels. Deze dingen laten veel

zien over de Nederlandse handel, macht, rijkdom en tradities.

In de 17e Hemel is een kunstwerk met tekeningen op de muren van de Vide en het auditorium, en met video's. Hriech brengt oude en nieuwe dingen samen en gebruikt hiervoor elementen uit het Zwolle van nu én uit de 17e eeuw. In dit werk onderzoekt Hriech hoe voorwerpen, landschappen en gebouwen – vaak uit andere landen – deel zijn geworden van onze kunst en geschiedenis. En hoe deze dingen ons helpen om de wereld te begrijpen én om ons een beeld van de wereld te geven.

In het auditorium zijn twee video's te zien. Deze zijn in samenwerking met kinderen uit groep 5a en 5b van de Parkschool in Zwolle gemaakt. Zij bedachten verhalen bij de tekeningen van Hriech. Zo wordt het werk nog persoonlijker en levendiger. Hriech noemt dit: "de reis van de verbeelding".

Net als een landschap, is *In de 17e Hemel* een uitnodiging om te kijken naar tekeningen als een plek voor fantasie en herinnering. Een plek waar nieuwe verhalen kunnen ontstaan – samen en alleen.

Chourouk Hriech (1977) woont en werkt in Marseille, Frankrijk.

Hriech gebruikt de tekenkunst, installatie, performance, video en fotografie als middelen om ruimte en tijd te verkennen. Haar werken – op papier, muren en omringende objecten – nodigen uit tot contemplatie van zowel oude als hedendaagse architecturen, reële en imaginaire figuren, dieren, planten en chimera's. Haar kunst verweeft stedelijke en alledaagse motieven en volgt met sereniteit de chaotische loop van de wereld, waarbij ze een verlangen naar weerstand en utopie belichaamt. In essentie is haar werk een ode aan het leven en het levende.

Hriechs werk is opgenomen in talrijke solo- en groepstentoonstellingen, waaronder recentelijk de 17e Biënnale van Lyon, Frankrijk (2024), Museum of Tomorrow, Rio de Janeiro, Brazilië (2023), Drawing Lab, Parijs, Frankrijk (2022), en Art Factory, Daegu, Zuid-Korea (2022).

MODERNISME UIT DE FUNDATIE COLLECTIE - VAN GOGH TOT PICASSO

Tentoonstelling in Museum De Fundatie te Zwolle
t/m 1 februari 2026

Rond 1900 verandert er veel in de maatschappij en in de kunst. Het is de tijd van de arbeiders- en vrouwenbeweging, van industrialisatie en verstedelijking, van wetenschappelijke ontdekkingen. Ook de kunst verandert hierdoor. De werkelijkheid blijkt anders te zijn dan men tot dusver dacht, het lijkt dan ook weinig zinvol om deze exact te blijven nabootsen in de schilderkunst. Schilders

experimenteren met kleur, vorm, beweging. Ze geven een stemming of een innerlijke visie weer. Alledaagse onderwerpen nemen de plek in van mythische of bijbelse verhalen.

Deze selectie uit de Fundatie Collectie laat zien hoe het modernisme in Nederland opbloeit en welke invloed het heeft op latere generaties makers. Van grote invloed op navolgende schilders is Vincent van Gogh, die in 1886 naar Parijs vertrekt. Zijn intense kleurgebruik en losse toets inspireert ook Isaac Israëls, die in 1903 naar de Franse hoofdstad gaat en er onder meer het uitgaansleven schildert. De volgende generatie schilders, zoals Leo Gestel, Jacoba van Heemskerck en Jan Sluijters, gaat nog een stap verder – bij hen speelt vooral de kleur een grote rol. Picasso en Telting experimenteren daarentegen vooral met vorm, in hun werk uit de jaren 1940 en 1980. Het experiment van het modernisme blijkt nog lang na te klinken.

OM DE TUIN GELEID

Tentoonstelling in het Noordbrabants Museum te 's'Hertogenbosch
t/m 4 januari 2026

Wat is waarheid, en wie of wat bepaalt die eigenlijk? In de tentoonstelling *Om de tuin geleid* ontdek je dat misleiding en bedrog al eeuwenlang onderdeel zijn van ons leven. Van 20 september 2025 tot en met 4 januari 2026 zie je hoe grote kunstenaars als de familie Brueghel en Lucas Cranach de Oude in de 16de en 17de eeuw al speelden met verleiding, list en schijn. Laat je verwonderen en vind jouw waarheid. In de tuin en in het museum.

DE TUIN ALS SYMBOOL

De tuin zegt veel over ons als mens. Netjes omheind, opzoek naar een gevoel van veiligheid – of juist woest en vrijer. Tussen optische illusies uit de collectie van de JK Art Foundation, schilderijen vol subtiele betekenissen en hedendaagse kunstwerken, word je als bezoeker uitgedaagd om opnieuw te kijken: klopt wat je denkt te zien wel?

De kunstwerken van grote meesters in *Om de tuin geleid* laten zien hoe onze kijk op de wereld verandert, toen en nu. Wat vroeger een goddelijke schepping was, werd onderwerp van onderzoek – en vandaag zoeken we opnieuw naar betekenis in een wereld vol informatie.

OP ZOEK NAAR JOUW WAARHEID

In de tuinaferelen verstoppen kunstenaars waarschuwingen en verlangens. Sommige schilderijen lijken je zelfs een levensles mee te willen geven, zoals bij de oude filosofie van de Tabula Cebetis: kies je het juiste pad, dan bereik je het paradijs – maar kies je verkeerd, dan... blijf je *Om de tuin geleid*. Kunstenaars als Michiel van Musscher bijvoorbeeld, zetten je op het verkeerde been: hij beeldde zich af in een luxe landschap dat hij in werkelijkheid nooit bezat.

INSPIRATIE VOOR VANDAAG DE DAG

Dus zelfs kunstenaars en kunstwerken deden zich anders voor dan ze in realiteit waren. Langs verschillende thema's als veiligheid, liefde en in- en uitsluiting word je geïnspireerd om je waarheid te vinden en verschillen tussen beeldvorming toen en nu te ontdekken. Doe jij je niet stiekem ook beter voor op social media? Het museum verandert in een groene wereld vol misleiding en bedrog. Durf jij het aan?

FIONA LUTJENHUIS (Eerste museale solotentoonstelling)
Tentoonstelling in het Noordbrabants Museum te 's-Hertogenbosch
t/m 17 januari 2026

Waan je in de wereld van Fiona Lutjenhuis (1991).

De Quistzaal in het museum is bijna onherkenbaar door het verschijnen van verschillende kamers, schermen en schilderijen die zelfs op de muren van het museum doorgaan. Fiona gaat live op zaal schilderen, dus kom ook een kijkje nemen, vlak voor de opening van deze nieuwe tentoonstelling.

5 SEIZOENEN

Met bestaand en nieuw werk (speciaal voor deze tentoonstelling gemaakt), neemt Fiona je mee op het ritme van de natuur, aan de hand van de vier seizoenen. In de installaties en schilderijen komen de kenmerken van deze seizoenen terug. Bijvoorbeeld de naar binnen gerichte winterse theekamer en de zomerse zandbak waardoor je juist naar buiten wil gaan. In het vijfde seizoen, ervaar je hoe we het natuurlijke ritme van de natuur juist zijn kwijtgeraakt. Het nodigt uit om na te denken over hoe we deze weer terug kunnen vinden.

FANTASIE & SCI-FI

Kleurrijke, gedetailleerde en fantasievolle schilderijen verleiden je om je ogen uit te kijken. Maar het is niet wat het lijkt. Ontdek UFO's, religieuze verwijzingen en mystieke wezens. Wie goed kijkt, ontdekt een beklemmende en grimmige ondertoon, met altijd wel ergens een humoristische knipoog. Een tegenstelling die voor Lutjenhuis een duidelijke inspiratie vindt in haar atypische jeugd. Dwaal langs wand-schilderingen, tekeningen, tapijten en beschilderde kamerschermen.

THE SURFACE DECORATION BALL

Tentoonstelling in het Design Museum te 's-Hertogenbosch
t/m 4 januari 2026

Design Museum Den Bosch bezit een internationale collectie kunstenaarskeramiek, vrijwel geheel gemaakt in de twintigste en eenentwintigste eeuw. In deze tentoonstelling toont het museum een aantal van zijn mooiste en belangrijkste objecten. Denk aan toonaangevende werken van internationale topkunstenaars als Pablo Picasso, Marc Chagall, Jean Cocteau, Raoul Dufy, Lucio Fontana, Keith Haring, Joan Miró en Cindy Sherman. Maar ook Nederlandse hoogtepunten, van de hand van Bas van Beek, Corneille, Kees van Dongen, Guido Geelen, Hella Jongerius, Geert Lap, Lucebert en Etie van Rees.

Eén van die hoogtepunten is zonder twijfel de vaas *But What Am I Supposed To Wear To The Surface Decoration Ball!* van de Britse kunstenaar Grayson Perry, die het museum in 2016 verwierf. We hebben de titel van de vaas voor deze tentoonstelling gebruikt, die ook diende als leidraad voor de keuze van meer dan honderd keramische objecten. Met

superieure ironie wijst Perry in dat ene zinnetje op een steeds opduikende kwestie in de wereld van de hedendaagse kunst en vormgeving: wat is de betekenis van decoratie? Die kwestie betreft niet in de laat-

ste plaats ook het kunstenaarskeramiek en het werk van Grayson Perry zelf. Decoratie en ornamentiek worden in onze cultuur gezien als overbodig, soms als ronduit oppervlakkig of als teken van slechte smaak. Met zijn groteske vaas maakt Perry een knipoog naar de bloedserieuze discussie over decoratie in de wereld van de kunst.

In deze tentoonstelling dit keer geen kunsthistorische analyses of culturele plaatsbepalingen van de getoonde werken. We laten de ontwerpers en kunstenaars zelf aan het woord, met citaten die ons aan het denken zetten over kunst en vormgeving. En over keramiek en decoratie natuurlijk.

HET ONTWERPSTATION

Tentoonstelling in het Design Museum te 's-Hertogenbosch
t/m 31 maart 2028

Te zien t/m 31 maart 2028

Het OntwerpStation

Midden in de hal van het museum vind je het OntwerpStation: een interactieve en altijd gratis toegankelijke maak-, doe-, denkplek. Hier ontdek je op een actieve manier wat design is. Zo kan je de collectie uitproberen en zelfs aanraken! En ga je zelf aan de slag met het maken van een ontwerp. Ook vind je hier speciale bingokaarten. Met deze kaarten ontdek je design in, maar ook buiten het museum. Want het is overal. Alles om ons heen is ontworpen en precies dat kun je hier ervaren.

HAMZA HALLOUBI

Tentoonstelling in het De Pont Museum te Tilburg
t/m 1 maart 2026

Het De Pont Museum in Tilburg presenteert een dubbele première van de Marokkaans-Belgische kunstenaar Hamza Halloubi (1982). Naast *Vizor* (2024), Halloubi's eerste speelfilm over de onoplosbare dilemma's in het leven en de kunst, wordt zijn meest recente werkgroep, die het lot van Mehdi Ben Barka (1920-1965) als vertrekpunt neemt, tentoongesteld. Halloubi verkent in een indringende en poëtische installatie de rol van kunst in een laatkapitalistische samenleving.

Halloubi werd geïnspireerd door het mysterie rond Mehdi Ben Barka (1920-1965), een prominente revo-

lutionaire Marokkaanse politicus die in 1965 verdween in Parijs. Ben Barka sprak zich openlijk uit tegen de monarchie, pleitte voor een democratisch en antikoloniaal Marokko en was één van de belangrijkste drijvende krachten achter de Tricontinentale Conferentie, een internationale bijeenkomst van bevrijdingsbewegingen uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika. De Israëlische onderzoeksjournalist en recent Pulitzerprijswinnaar Ronen Bergman, stelde in 2020 tijdens een radio-interview dat Ben Barka werd vermoord en met medewerking van de Israëlische geheime dienst begraven op de plek waar sinds 2014 de Fondation Louis Vuitton staat, het particuliere museum voor hedendaagse kunst opgericht door multimiljardair Bernard Arnault.

Halloubi gebruikt de vermeende locatie van Ben Barka's lichaam als vertrekpunt voor een aangrijpende 3D-animatiefilm, die het hart vormt van de nieuwe werkgroep. Hierin laat Halloubi de geest van de oppositieleider dwalen door het lege gebouw van de Fondation Louis Vuitton, dat symbool staat voor de verstrengeling van laatkapitalisme en kunst, terwijl hij zichzelf en de situatie hardop bevraagt. Zo wordt het verhaal van Ben Barka een filosofische bespiegeling die ons met ethische kwesties confronteert over de maatschappij waarin we leven en waarin economische belangen zwaarder wegen dan mensen en idealen. *VIZOR* (2024)

In Halloubi's eerste grote speelfilm *Vizor* blijkt dat de hoofdpersoon nietsvermoedend getrouwd is met zijn zus. Verward door zijn gevoelens voor zijn vrouw en zoon en getergd door een onoplosbaar dilemma slaat hij op de vlucht.

Het is slechts één van de lijnen in de film waarin verhalen over corruptie, gentrificatie en de complexiteit van de Marokkaanse samenleving losjes en open naast elkaar lopen. Net als de relatie waarin de hoofdpersoon zit gevangen, eindigt elke verhaallijn echter in een impasse. Halloubi onderzoekt in *Vizor* tevens de grenzen van het medium film, waarbij hij zijn aandacht richt op zowel het maakproces als zijn twijfels over de betekenis en relevantie van kunst in de bredere zin.

Halloubi verbeeldt de verscheurdheid die als rode draad door de film loopt door zijn vrije omgang met de camera. Zo staat de wereld soms letterlijk op zijn kop, wisselt hij kleur af met zwart-wit en toont hij het voorbijtrekkende landschap via het spiegelende vizier van een helm. Halloubi biedt in *Vizor* een visueel krachtige reflectie op de onoplosbare situaties die het leven ons voorschotelt.

Over Hamza Halloubi

Hamza Halloubi (1982, Marokko) woont en werkt in Brussel. In zijn video's, installaties en schilderijen balanceert hij op de grens van realiteit en fictie en combineert hij persoonlijke verhalen met een collectieve geschiedenis. Daarmee maakt hij actuele onderwerpen als culturele identiteit, migratie en postkolonialisme op een intuïtieve en poëtische manier tastbaar. De worsteling van het creëren en de vraag wat kunst en kunstenaarschap in deze tijd betekenen zijn daarbij een terugkerend thema.

Het De Pont Museum organiseerde in 2015 Halloubi's eerste museale solopresentatie en heeft sindsdien acht werken verworven voor de collectie.

HET BESTE UIT DE COLLECTIE AZIATISCHE KUNST (AZIATISCH PAVILJOEN)

Tentoonstelling in het Rijksmuseum te Amsterdam

t/m 30 april 2025

Elk half jaar belichten de conservatoren met nieuwe presentaties uiteenlopende verhalen uit de collectie Aziatische kunst van het Rijksmuseum. Onder toezicht van de Japanse tempelwachters is er deze keer speciale aandacht voor een recente schenking Indiase miniaturen en de collectie Koreaanse kunst.

INDIASE MINIATUREN

Goden, mythen, muziek en poëzie

komen tot leven dankzij de schenking van professor Anna L. Dallapiccola. De weelderige verzameling miniaturen herbergt een enorme rijkdom aan verhalen en thema's. Bijzonder zijn de *chitrakatha-schilderijen*. Al eeuwenlang nemen verhalenvertellers ze mee op reis, om hun voorstellingen kracht bij te zetten. Tot op de dag van vandaag worden ze op de traditionele manier gemaakt en gebruikt. Een ander hoogtepunt zijn de *rāgamālā-schilderingen*. Deze werken brengen verbeeldingen van melodische schema's in beeld, vaak begeleid door poëtische verzen.

KOREAANSE KUNST

Dankzij de genereuze bruikleen van het Nationaal Museum van Korea van een majestueus beeld van Kwanum, de god van mededogen, heeft het Rijksmuseum de Koreaanse opstelling uitgebreid. Het toont topstukken uit de collectie: Koreaans lak, brons en in het bijzonder het celadon-keramiek, met de subtiële groene kleurschakeringen.

NATUURSCHILDERINGEN

Het verlangen om dicht bij de natuur te komen is herkenbaar in China en Japan. Voor kunstenaars zijn bloemen, vogels en dieren essentieel om natuur en landschap te doorgronden: het lijnenspel van takken, de kleuren van bloemen en de beweging van dieren. Geduldige observatie is nodig om deze kunstwerken te maken, waarin vluchtige momenten treffend worden vereeuwigd.

MARIA ROOSEN - SCHROBBEN, HARKEN, GIETEN, VEGEN

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Schiedam

t/m 3 mei 2026

Met een oeuvre dat meer dan veertig jaar beslaat is Maria Roosen niet meer weg te denken uit de Nederlandse kunstwereld. Haar werk gaat over groei, bloei, vruchtbaarheid, liefde en vergankelijkheid en wordt veelvuldig getoond in groepstentoonstellingen waarin het vrouwelijk perspectief centraal staat, op bijzondere erfgoedlocaties en buiten in de publieke ruimte. Stedelijk Museum Schiedam vindt het echter tijd voor een ode aan een van de *grande dames* van de Nederlandse beeldende kunst, waarin maar liefst 80 bekende en minder bekende werken in een persoonlijke reis met het publiek worden gedeeld. Met *Maria Roosen – Schrobben, Harken, Gieten, Vegen* brengt het museum een eerbetoon aan haar werk, waarin intuïtie en lichamelijke centraal staan, én de manier waarop haar kunst tot stand komt.

Stedelijk Museum Schiedam heeft al lang een band met Maria Roosen. Naast diverse werken in de collectie maakte het museum in 2006 ook al een solotentoonstelling. *Schrobben, Harken, Gieten, Vegen* wordt nog persoonlijker en biedt een overzicht van haar veelzijdige oeuvre. Roosens werk ontstaat altijd vanuit persoonlijke emoties en krijgt vorm in zachte en harde materialen als glas, papier en textiel. Het persoonlijke zit overal in, en komt ook tot uiting in de getoonde serie 'Dagboektekeningen' uit 1988-1993, waarvoor ze jarenlang elke dag minstens vijf tekeningen maakt.

Hoewel Roosen bekend staat om haar borstvormige sculpturen, van twee hangende tot hele trossen borsten, ziet zij de 'Kan' eigenlijk als het ware symbool van haar werk. Die staat voor geven en nemen, schenken en opvangen. Haar 'Kannen' zijn containers voor vloeistoffen maar zijn ook ontstaan uit het vloeibare; eerst in aquarel en vervolgens uit glas. Gestolde energie. De 'Kan' is zo het poëtische symbool van de tentoonstelling en komt veelvuldig terug in verschillende werken.

De opvallende tentoonstellingstitel verwijst naar Roosens intensieve manier van werken waarbij alles ontstaat vanuit waarneming en intuïtie. Van daaruit komt het handelen voort en dan pas het denken. De praktische, herhalende handelingen van haar werkproces zijn vaak een vorm om tot de essentie te komen van dat wat ze wil uitdragen.

Maria Roosen: "De manier waarop ik werk is onlosmakelijk verbonden met groei, dat geldt voor zowel glas maken, aquarelleren als breien. Groei is de sterkste kracht die er is, kijk maar naar de natuur."

Museumdirecteur Anne de Haij: "*Ik kwam het werk van Maria Roosen de afgelopen jaren geregeld tegen in groepstentoonstellingen en was er elke keer weer van onder de indruk. Tegelijk voelde ik behoefte om haar oeuvre weer eens als geheel, met haar eigen persoonlijke verhaal, te presenteren. Veel van onze jonge bezoekers kennen het werk nog minder goed, maar voelen zich er vanwege de thematiek en het ambacht wel door aangetrokken. Het mes snijdt daarmee aan twee kanten. Wij kunnen Maria Roosen de ode geven die zij wat mij betreft verdient en ons jonge publiek haar oeuvre laten ontdekken. We hebben curator Inez Piso-Tuncay gevraagd met Maria samen te werken aan deze tentoonstelling.*"

Aan de hand van ongeveer 80 kunstwerken worden bezoekers meegenomen in de wereld van Maria Roosen en ontdekken ze wie deze kunstenaar is en wat haar oeuvre bindt. Een groot deel komt uit de collectie van Maria zelf en is nog niet eerder of zelden te zien geweest. Speciaal voor de tentoonstelling maakt ze bovendien een aantal nieuwe werken. Ook wie al bekend is met haar werk zal in deze tentoonstelling zeker verrast worden.

Een belangrijk werk aan het begin van de tentoonstelling is bijvoorbeeld een nooit eerder getoonde potloodtekening van een geweer omhuld door een zacht, donkerroze, vloeiend vlies van aquarelverf. Het kunstwerk bevraagt de tegenstelling tussen hard en zacht, man en vrouw. Het geweer – een object dat door de geschiedenis heen vooral in handen was van talloze mannen, met hun vinger op de trekker – was zogenaamd bepalend voor de loop van de geschiedenis. Maar is dat werkelijk zo? Waren het niet juist de vrouwen, die water en voedsel droegen in kannen, pannen en kruiken, die het voortbestaan van de mensheid hebben gewaarborgd?

Voor Maria Roosen is ‘op een fluïde manier meestromen’ een belangrijke rode draad in haar oeuvre. Letterlijk, in haar gebruik van aquarelverf en vloeibaar glas, maar ook mentaal. Door de intensieve samenwerking met curator Inez Piso-Tuncay roept deze tentoonstelling op tot zachtheid, openheid en intuïtie, in een wereld vol oordelen en hardheid.

Maria Roosen: “Lange tijd was het absoluut not done om als kunstenaar te zeggen dat je werk voortkwam uit je intuïtie. Dat werd afgedaan als kunst voor vrouwen. Dat daar nu meer ruimte en acceptatie voor is, is fantastisch maar ook heel nodig.”

Maria Roosen (1957, Oisterwijk) groeide op in Brabant, op een biodynamische boerderij, geïnspireerd door antroposofie. Hier ontstond haar interesse in groei en natuur. Ze studeerde van 1976 tot 1981 aan het Moller Instituut en van 1981 tot 1983 aan de kunstacademie van Arnhem. In 1995 neemt haar carrière een vlucht als haar werk – samen met dat van Marlène Dumas en Marijke van Warmerdam – getoond wordt in het Nederlands Paviljoen tijdens de 46ste Biënnale van Venetië. Daarna exposeert ze onder andere bij Kunstvereniging Diepenheim (1999), het Groninger Museum (2001) en het Stedelijk Museum Schiedam (2006). Haar werk maakt veelvuldig deel uit van groepstentoonstellingen, kunstmanifestaties en tentoonstellingen op erfgoedlocaties, waarin het werk steeds vaker in de context van vrouwelijkheid en feminisme werd gepresenteerd. Ze wint diverse oeuvreprijsen, waaronder de Wilhelminaring (2006), de Singer Oeuvreprijs (2009) en de Jeanne Oosting Prijs (2020). Haar werk is opgenomen in diverse museale collecties, waaronder Museum Boijmans van Beuningen, Museum Arnhem, Stedelijk Museum Schiedam en het Noord-Brabants Museum. Ook maakt ze veel werk in de publieke ruimte, tijdelijk of permanent. Maria Roosen woont en werkt in Arnhem.

Stedelijk Museum Schiedam zet het museumplein steeds vaker in als ‘entree’ van een tentoonstelling. Naast het permanente werk van Onno Poiesz (‘de feestprikkers’) waren op het plein eerder werken te zien van Anne Wenzel (juli 2023 en januari 2024), Oscar Peters (oktober 2024) en Sabine Marcelis (oktober 2024-juni 2025). Ook *Maria Roosen. Schrobben, Harken, Gieten, Vegen* begint al buiten op het plein, met twee opvallende werken.

ISA VAN LIER

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Schiedam
t/m 10 mei 2026

“Mijn werk heeft iets van de lichtheid van een droomwereld,” aldus kunstenaar Isa van Lier (Amsterdam, 1996). Van Lier maakt vrolijke, op het eerste oog ‘lichtvoetige’, en bijna ‘kinderlijke’ keramische sculpturen en schildert en tekent droomachtige werelden, tempels en wezens. Alsof je zo in de meditatieve, dromerige binnenwereld van de kunstenaar binnenstapt. Het is kunst om aange-naam in te verdwijnen.

Van Lier studeerde pas in 2020 af aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag. In slechts twee jaar tijd was haar naam in de kunstwereld gezet. Voor de Friese buitenexpositie ‘Paradys’ samengesteld door Hans den Hartog Jager in Oranjewoud (2022), maakte ze een vijf meter hoge ‘Len Tempel’ in de vorm van een ei, met daarin werken van keramiek. Bezoekers konden er tijdelijk even in het gedroomde ‘paradijs’ verblijven en tot rust komen. Velen kwamen er vrolijk of juist emotioneel weer uit. Ook maakte ze een meanderend pad van felgekleurde steentjes in de Kunsthal (2022) en bevolkten haar sculpturen de Hortus Botanicus in Amster-

dam. In 2024 organiseerde ze bovendien zelf de groepstentoonstelling 'Pulling Strings' met kunstenaarsvrienden in 'Arti et Amicitiae'.

Stedelijk Museum Schiedam geeft elk jaar twee jonge kunstenaars de kans nieuw werk te maken voor een zolderzaal van het museum. Van Lier maakt nieuw, nog te ontwikkelen werk, dat past in haar droom om op verschillende plekken in de wereld 'tempels' te bouwen, waarin de bezoeker tijdelijk even tot rust kan komen. Daarmee bouwt ze voort op haar geprezen Len-tempel, die zij ontwikkelde voor 'Paradys' in Oranjewoud.

TIJDTABEL MET VERMELDING VAN INFO, UITGELICHT 179 december 2025

Einddatum

UITGELICHT ! No 164 september 2024

De verdieping	CODA Museum Apeldoorn	01 jan. 2026
Salon Arntzenius	Museum Gouda te Gouda	31 dec. 2025

UITGELICHT ! No 167 december 2024

De Beeldentuin	Arnhem Arnhem	31 dec. 2026
----------------	---------------	--------------

UITGELICHT ! No 169 februari 2025

Het grafische werk	Anton Pieck Museum Hattem	** jan. 2026
Ont-moeten	Museum Arnhem Arnhem	31 dec. 2027

UITGELICHT ! No 171 april 2025

Een sprookje	Anton Pieck Museum Hattem	29 mrt 2026
Richard Roland Holst	Design Museum Dedel Den Haag	****
Jan Toorop	Design Museum Dedel Den Haag	****
100 years of menswear	Rijksmuseum Amsterdam	15 mrt 2026

UITGELICHT ! No 172 mei 2025

Verzamelde vrouwen	Museum Gouda	22 febr. 2026
Jo Koster	Museum Gouda	04 jan. 2026
Jildau Nijboer Singer	Museum Laren (NH)	08 mrt 2026

UITGELICHT ! No 173 juni 2025

Van Glas	Allard Pierson Museum Amsterdam	01 april 2026
Ryan Gander / Edgar Degas	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	04 jan. 2026
Tania Kovats. Oceanic	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	04 jan. 2026
De Collectie Louwers	Museum De Wieger Deurne	07 dec. 2025
Atelier in beeld	Verwey Museum Haarlem	04 jan. 2026
Wim Lemmens	Het Depot Wageningen	25 jan. 2026
Anaïs López	Japanmuseum Sieboldhuis Leiden	07 dec. 2025

UITGELICHT ! No 174 juli 2025

Dwarsverbanden	Van Abbemuseum Eindhoven	19 april 2026
Verborgten verbanden	Van Abbemuseum Eindhoven	19 april 2026
The Mucha Experience	Museum de Buitenplaats Eelde	04 jan. 2026
Geheimschrift	Huis van het boek 's-Gravenhage	31 dec. 2025
Mythes en mogelijkheden	Huis van het boek 's-Gravenhage	31 dec. 2025
Koninkrijk van Kleuren II	Lalique Museum Doesburg	17 juni 2026
Marc Chagall	Lalique Museum Doesburg	21 juni 2026
Het Hollandse Huishouden	Museum van de 20ste Eeuw Hoorn	*****
Erotiek	Limburgs Museum Venlo	04 jan. 2026

UITGELICHT ! No 175 augustus 2025

Homecoming	Van Abbemuseum Eindhoven	07 dec. 2025
Het grafische werk	Anton Pieck Museum Hattem	04 jan. 2026
Voerman verwondert	Voerman Stadsmuseum Hattem	31 dec. 2025
In the Name of Love	Museum Catharijneconvent Utrecht	01 mrt 2026
The Mucha Experience	Museum De Buitenplaats Eelde	04 jan. 2026
v.Heemskerck/Tak v.Poortvliet	Kunstmuseum 's-Gravenhage	01 mrt 2026

Lois Dodd	Kunstmuseum 's-Gravenhage	04 jan. 2026
Nida (Litouwen)	Noord-Veluws Museum Nunspeet	07 dec. 2025
Gerrit van Houten	Fraeylemaborg Slochteren	31 jan. 2026

UITGELICHT ! No 176 september 2025

Ode aan één vrouw	Amsterdam Pipe Mus. Amsterdam	31 dec. 2025
Sandra Mujinga	Stedelijk Museum Amsterdam	11 jan. 2026
Suske & Wiske 80	Museum of Comic Art Noordwijk	22 febr. 2026
Wybrand de Geest	Fries Museum Leeuwarden	01 mrt 2026
Mark Manders	Museum Voorlinden Wassenaar	25 jan. 2026
1913. De grote kunstexplosie	Singer Museum Laren (NH)	11 jan. 2026
Ed van der Elsken 100 jaar	Purmerends Museum Purmerend 2	9 mrt 2026
Vrouwen A'damse School	Museum Het Schip Amsterdam	26 juni 2026
Thuis	Rembrandthuis Amsterdam	04 jan. 2026
De vrouw	Hildo Krop Museum Steenwijk	2025/2026
Dutch, more or less	Het Nieuwe Instituut Rotterdam	31 mei 2026

UITGELICHT ! No 177 oktober 2025

Designtentoonstelling	Van Abbemuseum Eindhoven	18 jan. 2026
Always the Sea	Museum Belvédère Heerenveen	08 febr. 2026
A land as big as her skin	Bonnefantenmuseum Maastricht	11 jan. 2026
Getekend. De natuur	Centraal Museum Utrecht	29 mrt 2026
Valkenburg-Willem de Rooij	Centraal Museum Utrecht	25 jan. 2026
De Cycloop	Museum Cobra Amstelveen	18 jan. 2026
Fong-Leng & fans	Museum JAN Amstelveen	06 apr. 2026
Puppet Masters	Museum Jan Cunen Oss	25 jan. 2026
Jacob Lawrence	Kunsthall KAdE Amersfoort	04 jan. 2026
Nina Chanel Abney	Elleboogkerk Amersfoort	04 jan. 2026
Johannes Esser	Mondriaanhuis Amersfoort	22 febr. 2026
De wereld van P. Mondriaan	Mondriaanhuis Amersfoort	31 dec. 2027
Charlotte van Pallandt	Kasteel Het Nijenhuis Wijhe	13 apr. 2026
Thuis bij Ter Borch	Museum De Fundatie Zwolle	01 febr. 2026
Ivna Esajas	Museum De Fundatie Zwolle	01 febr. 2026
Klaus Baumgärtner	Kunstmuseum 's-Gravenhage	18 jan. 2026
Titanic & Fashion	Kunstmuseum 's-Gravenhage	25 jan. 2026
De Nieuwe Haagse School	Kunstmuseum 's-Gravenhage	07 dec. 2025
Brancusi	H'ART Museum Amsterdam	18 jan. 2026
Imagining Futures	Joods Museum Amsterdam	11 jan. 2026
Photoleague New York	Joods Museum Amsterdam	11 jan. 2026
Eden en de gulden regel	Joods Museum Junior Amsterdam	31 dec. 2025
Tussen werelden	Kröller-Müller Museum Otterlo	18 jan. 2026
Lilian Kreutzberger	Kröller-Müller Museum Otterlo	01 mrt 2026
Meesterlijk Mysterie	Museum De Lakenhal Leiden	08 mrt 2026
Petra Urban	Stadsmuseum Harderwijk	30 mrt 2026
Thuis in de 17e eeuw	Rijksmuseum Amsterdam	12 jan. 2026
Erwin Olaf	Stedelijk Museum Amsterdam	eind febr. 2026
Willem !	Stedelijk Museum Breda	06 april 2026
Theophile de Bock	Museum Veluwezoom Doorwerth *	*
Aan tafel !	Tiendschuur Tegelen	22 mrt 2026
Gen 3.0	Fotomuseum 's-Gravenhage	08 mrt 2026

UITGELICHT ! No 178 november 2025

Barbara van Houten	De Mesdag Collectie 's-Gravenhage 1	8 jan. 2026
Dirk Filarski	Museum Kranenburgh Bergen (NH)	10 mei 2026
Dan Zhu	Museum Kranenburgh Bergen (NH)	10 mei 2026
Van de kunstacademie	Design Museum 's-Hertogenbosch	01 dec. 2025
Tino Sehgal	De Pont Museum Tilburg	*****
Tafelgoed, tafelbeter	TextielMuseum Tilburg	10 jan. 2027
Haus of fibre	TextielMuseum Tilburg	15 mrt 2026
Sustainable Ceramics #2	Prinsessehof Leeuwarden	25 okt. 2026
Gogbot x RMT	Rijksmuseum Twenthe Enschede	01 febr. 2026
Rembrandt naar Twenthe	Rijksmuseum Twenthe Enschede	*****
Scherpe tongen	Singer Museum Laren (NH)	08 febr. 2026
Vivian Ammerlaan	Singer Museum Laren (NH)	04 jan. 2026
Missen als een ronde vorm	Stedelijk Museum Schiedam	01 mrt 2026
Isa van Lier	Stedelijk Museum Schiedam	10 mei 2026
Maria Roosen	Stedelijk Museum Schiedam	03 mei 2025
Mannen van Michelangelo	Teylers Museum Haarlem	25 jan. 2026
100 jaar Friso Wiegiersma	Museum De Wieger Deurne	07 dec. 2025
DARN	Zeeuws Museum Middelburg	25 jan. 2026
Bodemjuweeltjes	Zeeuws Museum Middelburg	01 mrt 2026
Franci Zecchin: Life in Sicily	Fotomuseum a/h Vrijthof Maastricht	25 jan. 2026
Nico Koster: Appel, Lennon	Fotomuseum a/h Vrijthof Maastricht	25 jan. 2026
Ode aan Pinkpop	Fotomuseum a/h Vrijthof Maastricht	31 jan. 2026
Wilhelmus - Valerius	Museum Veere Veere	31 dec. 2025
Hedendaagse Meesters	Museum Moco Amsterdam	permanent
Monsterlijk avontuur	Rijksmuseum van Oudheden Leiden	03 jan. 2026
De oude Egyptenaren	Rijksmuseum van Oudheden Leiden 1	5 mrt 2026
Vorbij de foto	Zuiderzeemuseum Enkhuizen	*****
Mysterious Universe	Mus. van Bommel van Dam Venlo	04 jan. 2026
Dichtbij en veraf	Verwey Museum Haarlem	mei 2026

UITGELICHT ! No 179 december 2025

De kleuren van het wad	De Ploeg Wehe-den Hoorn	01 febr. 2025
Erwin de Vries	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	01 mrt 2026
Niko de Wit penningkunst	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	03 mei 2026
Joyce Zwerver	Afslag BLV Heerenveen	15 febr. 2026
Maria met Kind	Museum Catharijneconvent Utrecht	30 juni 2028
Wisranan	Museum Cobra Amstelveen	01 mrt 2026
Marcel Kranendonk	Museum Jan Cunen Oss	25 jan. 2026
In de ban van Vincent	Van Gogh Museum Amsterdam	25 jan. 2026
Van Gogh en de Roulins	Van Gogh Museum Amsterdam	11 jan. 2026
It's about me	Groninger Museum Groningen	10 mei 2026
Lydia Schouten	Museum Arnhem Arnhem	15 mrt 2026
Het fantastische landschap	Arnhem Arnhem	22 febr. 2026
Noon Passama	Museum Arnhem Arnhem	01 febr. 2026
Dieren in Arnhem	Erfgoedcentrum Rozet Arnhem	27 sept. 2026
Ned. kunstenaarsdorpen	Katwijk Museum Katwijk (ZH)	18 jan. 2026
Pak een terrasje	Kröller-Müller Museum Otterlo	13 sept. 2026
Open einde	Kröller Müller Museum Otterlo	06 apr. 2026
Iris van Herpen	KunstHal Rotterdam	01 mrt 2026
Homo Mobilis	KunstHal Rotterdam	01 mrt 2026

Kudzanai-Violet Hwami	KunstHal Rotterdam	12 april 2026
The Grand Tour	Mauritshuis Den Haag	04 jan. 2026
Emily Hunt: Meer Magie	Huis van het boek Den Haag	01 febr. 2026
News from nowhere	Huis van het boek Den	01 febr. 2026
De hand vd plateelschilder	Museum Gouda te Gouda	???
Wandtapijten	Museum Gouda te Gouda	???
Licht, lucht, water	Mus. Panorama Mesdag Den Haag	1 mrt 2026
Chourouk Hriech	Museum De Fundatie Zwolle	16 aug. 2026
Van Gogh tot Picasso	Museum de Fundatie Zwolle	01 febr. 2026
Om de tuin geleid	Noordbrabants Museum Den Bosch	04 jan. 2026
Fiona Lutjenhuis	Noordbrabants Museum Den Bosch	17 jan. 2026
The Surface Decoration Ball	Design Museum Den Bosch	04 jan. 2026
Het ontwerpstation	Design Museum Den Bosch	31 mrt 2026
Hamza Halloubi	De Pont Museum Tilburg	01 mrt 2026
Aziatische kunst	Rijksmuseum Amsterdam	30 apr. 2026
Maria Roosen	Stedelijk Museum Schiedam	03 mei 2026
Isa van Lier	Stedelijk Museum Schiedam	10 mei 2026